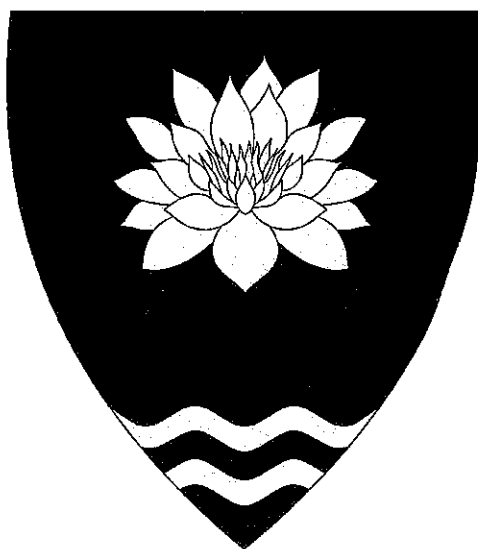

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Murarátka Község Önkormányzata

MURARÁTKA

2023 - 2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
1. A HEP IT részletei	71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
Jövőképünk.....	72
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>)	73
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	74
3. Megvalósítás	78
3.1 A megvalósítás előkészítése	78
3.2 A megvalósítás folyamata	78
3.3 Monitoring és visszacsatolás	81
3.4 Nyilvánosság	81
3.5 Kötelezettségek és felelősség	81
3.6 Érvényesülés, módosítás	82
4. Elfogadás módja és dátuma.....	833

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Murarátka Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Murarátka Zala megye délnyugati részén, a magyar-horvát határ mellett, Letenye és Muraszemenye között helyezkedik el. A községet északról dombok, délről a Mura folyó határolja.

A település nevét először 1353-ban említik források Ratk, Rathk alakokban. 1403-ban az elnevezés a falu két részére utal: Alsowrathk és Felsewrathk. Mai formájában „Rátka” néven 1877-től használatos, 1926-tól pedig a hivatalos helységnévadás a Mura előtaggal különbözteti meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Rátkától, utalva arra, hogy a település e folyó mellett fekszik.

A falu a XIV. század közepén több nemes (így Miklós bán, Rathky Gergely fia Gál) és a veszprémi püspökség tulajdona. 1403-ban a területet Zsigmond Szécsi Miklósnak adományozta. A XV. század végén ismét a Rathkyaké a vidék, majd a XVI. század folyamán más birtokosai is voltak a településnek (Zichy, Nagy, Lengyeli és Szentlászlói család).

A török támadásaitól sokat szenvedett a falu, az 1570-es évektől pusztá, és hosszú időre az is maradt. A török hódoltság alatt nem települt újra. 1691-ben hallunk újra a községről, ekkor Rathky Gáspár és Dániel elzálogosították Gyöngyösi Nagy Ferenc vicekapitánynak. 1717-ben a helység a kanizsai javak részeként Szapáry Miklóssé lett. Ebben az időben a település erdőjét említik, mely termő esztendőben 30 sertés makkoltatását tudta biztosítani. 1733-ban ismét pusztának mondják a falut. A területet 1770-ben telepítették be. Összesen 37 fő élt itt, ők csupán némi jószágot tartottak és csekély kukoricát termeltek.

Az 1777-es információk szerint a lakosság az irtásokon termelt kukoricából kilencedet adott. Más terményük nem volt, de a szomszéd határbeli szőlőkön napszámhoz jutottak az emberek. Egy év múlva Rátka Szemenye filiája.

1802-ban a birtokos a településen Inkey Imre. A parasztok elsősorban még mindig állattenyésztéssel juh és szarvasmarhatartással foglalkoztak. 1830-ban már 142 ember élt a faluban, nagy része magyar anyanyelvű. A következő években új jövedelemforrás jelent meg, mivel szőlőket telepítettek a

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

hegyen. Országút melletti település lévén a fuvarozásból is lehetett némi bevételre szert tenni. A polgári korban is az Inkeyek tulajdonában maradt a település. Később Rüdtt-Collenberg Veiprecht Hugó gróf kezére került, aki 1945-ig birtokosa is maradt a falunak.

Az I. világháború előtt a csaknem nincstelen férfilakosság nagy része Ausztriába járt dolgozni, mások hat hónapos summás munkára szegődtek el. A trianoni békeszerződés folytán a damasi határból 50 holdat a községhez csatoltak, így határmenti faluvá vált.

A II. világháború után 1945-ben megalakult a földosztó bizottság. A kevés felosztható föld feszültséget okozott, emiatt a község területén lévő erdők egy része is kiosztásra került.

1947. óta van autóbusz összeköttetése a falunak.

1948-ban a község hatosztályos iskoláját államosították.

1949-ben 164 házban 769 ember élt, s külterületi lakott helyként ehhez kapcsolódott a murarátkai szőlőhegy 90 háza 379 fővel. Azóta a népesség fokozatosan csökkent.

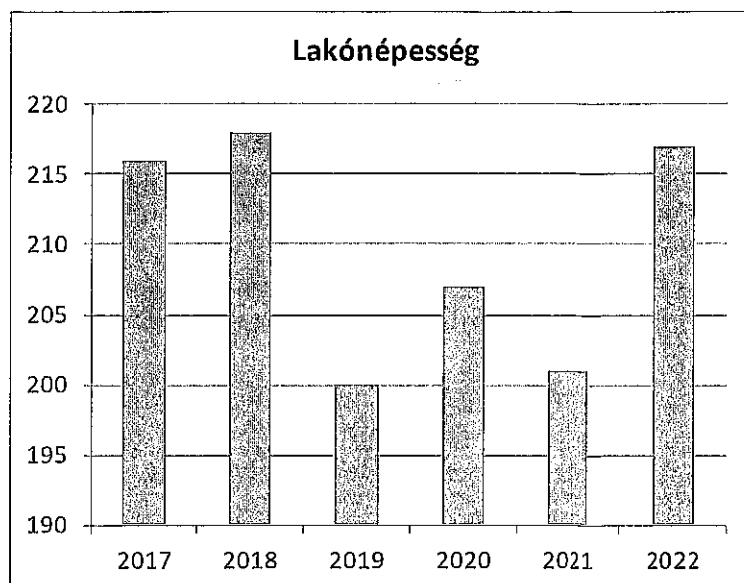
1953-ban kapott villanyt, majd 10 esztendővel később egy törpe vízművet a falu.

1959-ben Művelődési Házat adtak át. 1960-tól könyvtár is működik a településen. Orvosi rendelő 1960-tól áll a betegek rendelkezésére, napjainkban hetente egyszer rendel itt a házi orvos.

1960-ban a kiépített belterületi utak és utcák aránya 50 % volt, mára szinte valamennyi út (98 %) burkolt, portalanított. Vezetékes vízzel ellátott a község szinte minden háza. Ma sem iskola, sem óvoda nincs a faluban. A szervezett hulladékgyűjtés és ártalmatlanítás megoldott.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	216	bázis év
2018	218	100,93%
2019	200	91,74%
2020	207	103,50%
2021	201	97,10%
2022	217	107,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

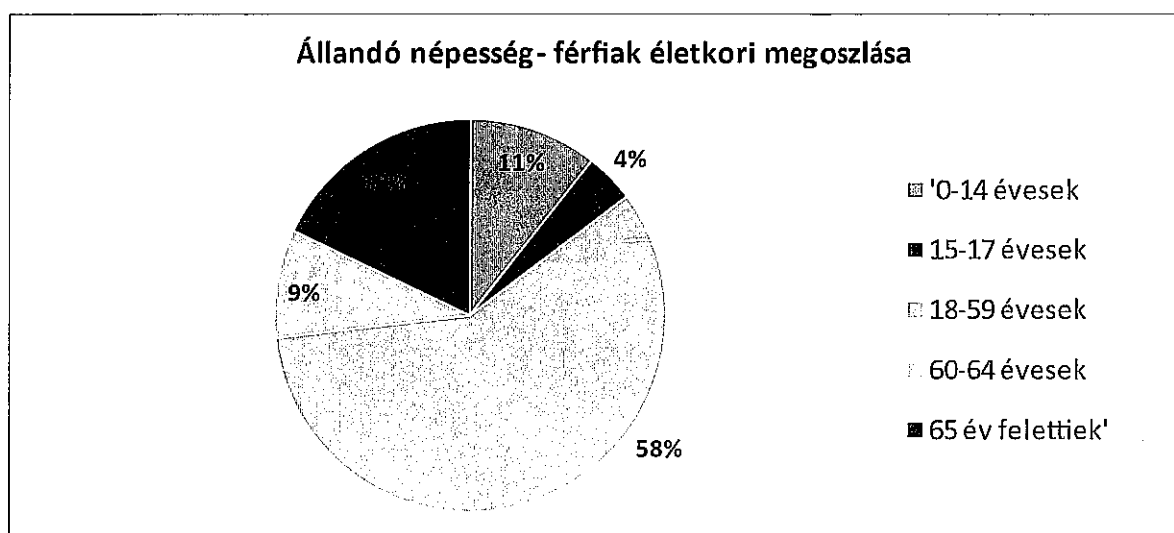

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

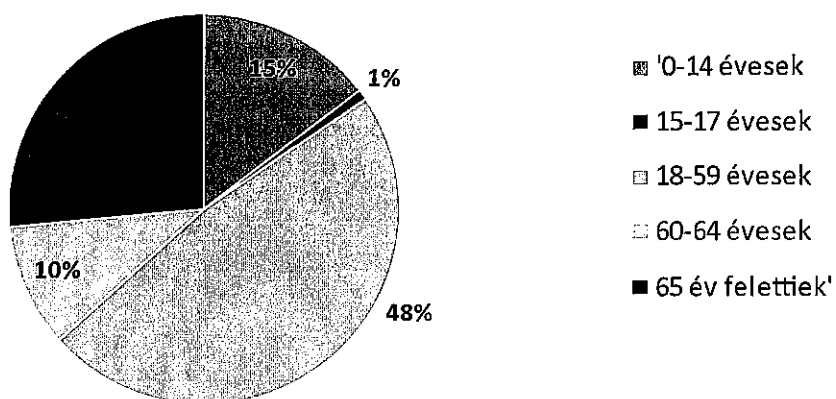
Az országos tendenciához hasonlóan Murarátkán is tapasztalható a népesség csökkenése.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	123	117	240	51,25%	48,75%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	1,25%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	13	17	30	5,42%	7,08%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	1	6	2,08%	0,42%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	72	56	128	30,00%	23,33%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	11	12	23	4,58%	5,00%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	22	31	53	9,17%	12,92%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség- nők életkori megoszlása

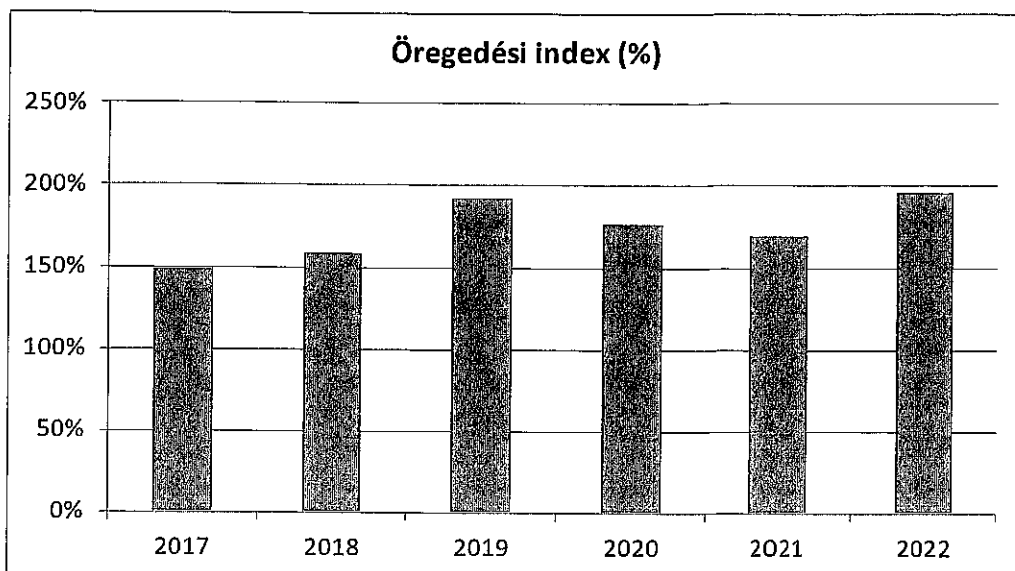
Az állandó népesség számán a bejelentett állandó népességet értjük, tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

60 éves korig a férfiak, az idősebb 60 év feletti korosztály esetében pedig a nők vannak túlsúlyban, 65 év felett különösen magas különbséget mutat az ábra.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	46	31	148,39%
2018	49	31	158,06%
2019	50	26	192,31%
2020	53	30	176,67%
2021	51	30	170,00%
2022	57	29	196,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

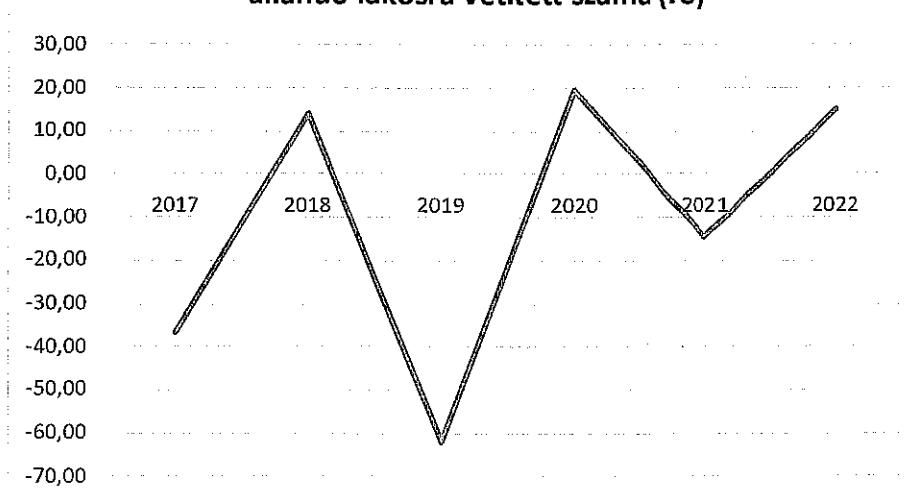

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Amennyiben 100 alatti az öregedési index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Murarátka esetében az index magasan 100 fölötti, a táblázat a település előregedését mutatja. Az előregedő települések esetében az idősek fokozottabb ellátására van szükség, de a gyerekek alacsony száma nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-36,45
2018	13,82
2019	-62,20
2020	19,66
2021	-14,71
2022	15,11

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

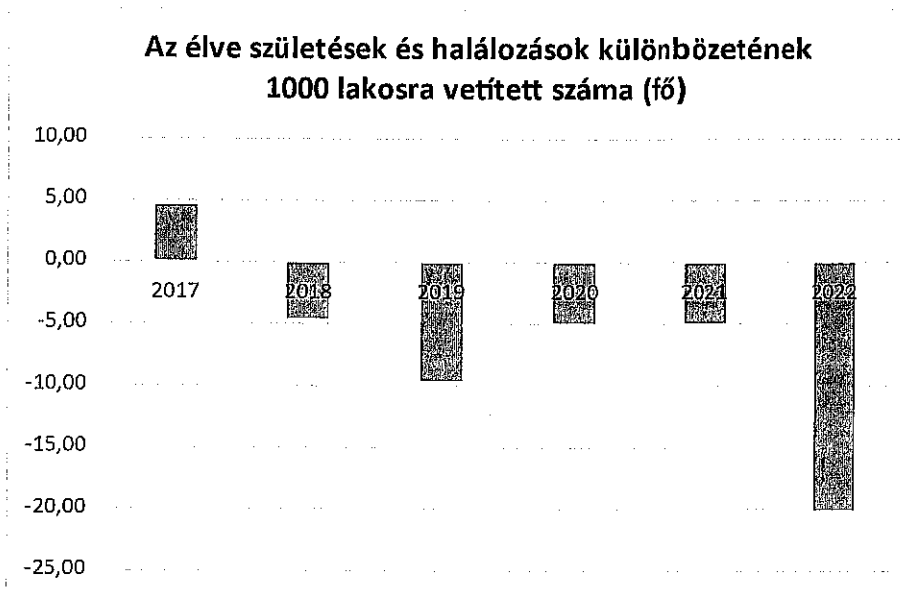
**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

A belföldi vándorlás a település vonz erejét mutatja. Murarátka esetében az elvándorlás a hangsúlyosabb. A változó előjelek mellett több tényező is szerepet játszik. Fontos megemlíteni a „rejtett” elvándorlás kifejezést, amely azokra az esetekre vonatkozik, amikor állandó lakosként általában Murarátkán, a szülői házban tartjuk nyilván a 19-35 év közötti fiatalokat, ugyanakkor már életvitelszerűen valamelyik nagyvárosban (esetleg külföldön) laknak, ott dolgoznak. Többségükről valószínűsíthető, hogy elvándorlásuk végleges lesz, ami tovább csökkenti Murarátka népességét amennyiben más településekről nem érkeznek többen Murarátkára.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	4,56
2018	-4,61
2019	-9,57
2020	-4,91
2021	-4,90
2022	-20,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A háztartások előregedését elősegíti a korábbi négyszemélyes (kétgyermekes) családokat fokozatosan felváltja az egygyermekes vagy gyermektelen párok háztartása. Ez a tendencia még sok bizonytalanságot mutat, pozitív lehet az egyenleg, ha csupán a gyermekvállalási életkor kitolódását jelenti, és a 30 év feletti szülések száma erőteljesen növekszik. Ugyanakkor negatív következménye lesz, ha emiatt már csak egy gyermeket vállalnak a családok.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem önkormányzatunknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció-mentesség, szegregáció-mentesség.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére az önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében,
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására,
- hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, közügyek irányításában,
- lakóhelyi szegregáció felszámolására,
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával.

Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Murarátka Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Átfogó értékelés a 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.
- Beszámoló Murarátka település bűnügyi és közbiztonsági helyzetéről 2022. évben.
- A gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 3/2021. (II.15.) számú önkormányzati rendelet
- Murarátka Község Önkormányzatának Gazdaságfejlesztési programja 2019-2024. évre.
- Murarátka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2021. (III.19.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Letenyei járás 27 települést foglal magába. A közeli országhatár miatt a járás települései a székhely körül félkörívben helyezkednek el. A településszerkezet tipikusan aprófalvas jellegű. Letenyén kívül csupán kettő olyan település van, amelynek lélekszáma eléri az 1000 főt. Több kisebb faluban a lakosság szám nem éri el a 100 főt.

A település szorosan kötődik a járás székhelyéhez Letenyéhez, mivel a kötelezően ellátandó feladatok, szolgáltatások jórészt ott valósulnak meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TIER adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból kerültek kigyűjtésre. Felhasználásra kerültek ágazati beszámolók megállapításai, szakemberek tapasztalatai.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezer (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.

Murarátkán a 2010-es választásokon a 216 fős választásra jogosultból 33 fő vetette fel magát a cigány kisebbségi választói névjegyzékbe.

A 2014. évi önkormányzati választásokon a 201 fős választásra jogosultból 16 fő vetette fel magát a cigány kisebbségi választói névjegyzékbe.

A 2019. évi önkormányzati választáson a 209 fős választásra jogosultból 28 fő vette fel magát a roma nemzetiségi választói névjegyzékbe.

A nemzetiségekkel kapcsolatban kiemelendő, hogy csak önkéntes nyilatkozat alapján lehet nyilván tartani, jogszabályban meghatározott módon, azt, hogy ki-milyen nemzetiséghez tartozik. Az önkormányzati adatgyűjtés során is csak akkor lehet pl.: roma származásúnak figyelembe venni valakit, ha a személy, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő módon és formában önkéntes nyilatkozatot tett. Tehát, ha a HEP vizsgálja, hogy az önkormányzat által fenntartott intézményben van-e roma származású foglalkoztatott, akkor tud ilyen jellegű adatot szolgáltatni az önkormányzat, ha rendelkezik önkéntes nyilatkozatokkal. Murarátka Község Önkormányzata nem rendelkezik nemzetiségre vonatkozó önkéntes nyilatkozattal a település tekintetében.

A község számos utcájában a romák együtt élnek a nem roma többséggel, ami egyértelműen arra utal, hogy jellemzően nem merülnek fel problémák a romák és nem romák között.

Az Önkormányzat becslése szerint 2013-ban a településen hozzávetőlegesen 43 fő roma származású él, ebből 18 fő 18 év alatti.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

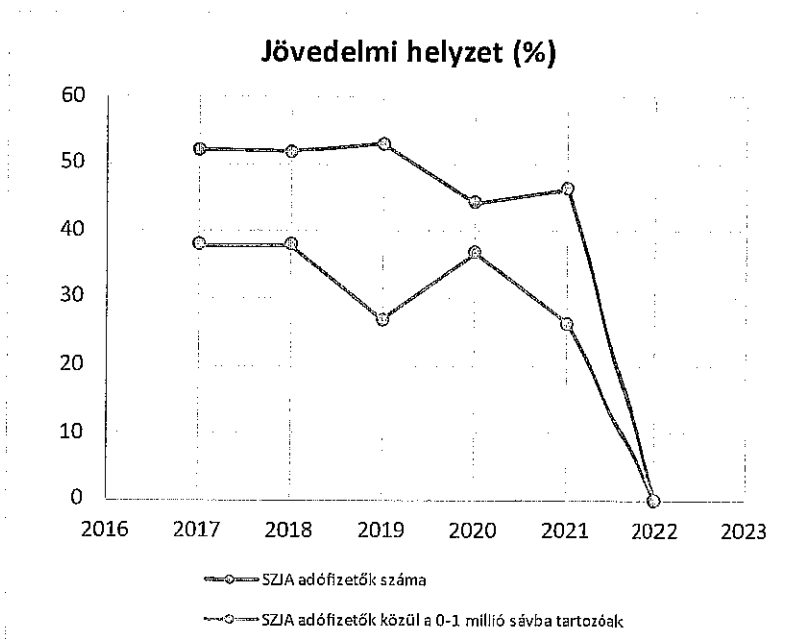
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Murarátkán a munkaerő –piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatási szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	52,02	37,98
2018	51,76	37,88
2019	52,92	26,77
2020	44,17	36,79
2021	46,32	26,17
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

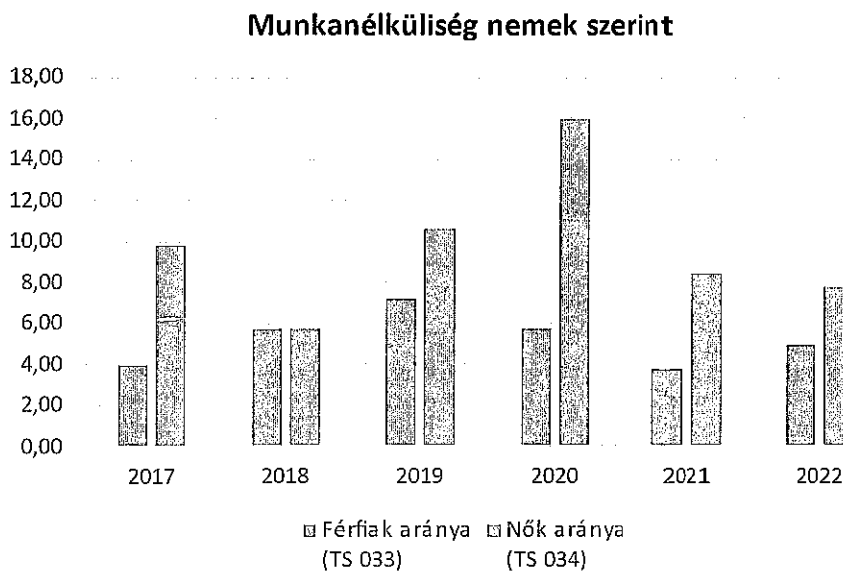
A térségben jelentősebb ipar nem települt, nagyobb számú munkavállalót foglalkoztató vállalkozások Letenyén jöttek létre: OWI Zala Bt, Müller Kft, Zalaerdő Zrt, Ékköv Kft, Antal Kft,

Hork-Acél Kft, Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt., Kossuth Mg. Kft., MOL Nyrt, rendészeti szervek segítik a településen élők foglalkoztatását. A helyben lakók elsősorban mezőgazdaságból, erdőgazdasági tevékenységből élnek, többen járnak még Nagykanizsára, Zalaegerszre, Lentibe megélhetésük biztosítása érdekében.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	4,00	9,86	6,93%
2018	5,71	5,71	5,71%
2019	7,14	10,61	8,88%
2020	5,68	15,94	10,81%
2021	3,80	8,45	6,13%
2022	4,94	7,81	6,38%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

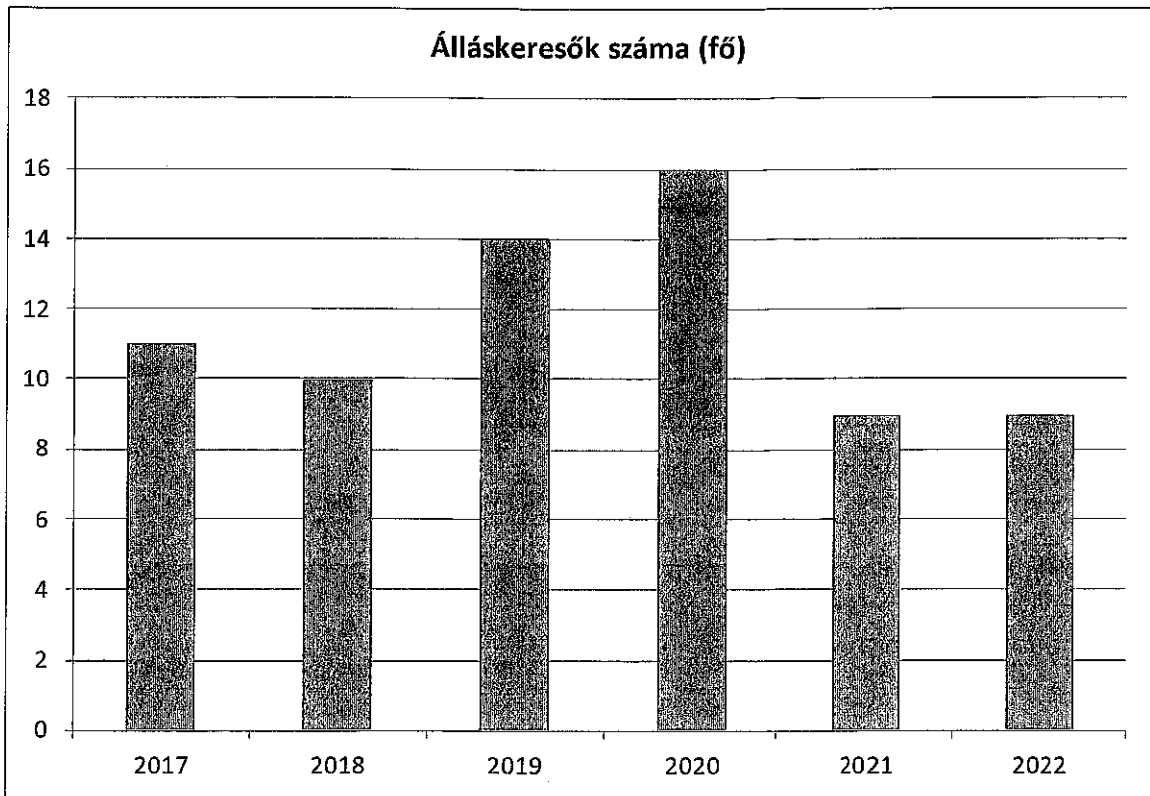

Murarátkán a 15-64 év közötti állandó népesség szám ingadozó a nyilvántartott álláskeresők számában változó tendenciát tapasztalunk, magasabb a nők aránya.

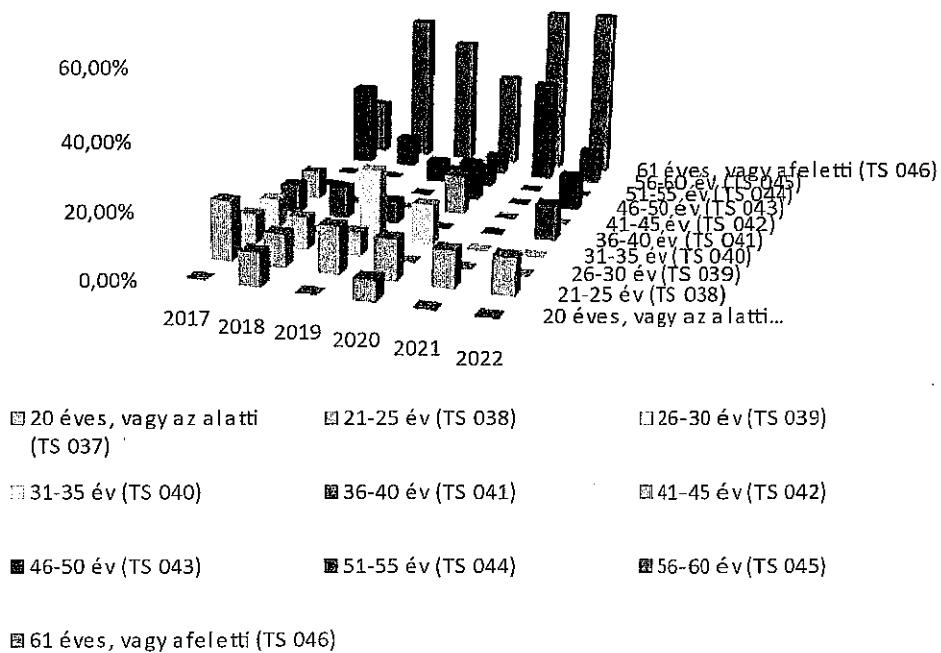
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	11	10	14	16	9	9
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	10,00%	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	2,00	2,00	1,00	1,00
	%	18,18%	10,00%	14,29%	12,50%	11,11%	11,11%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	9,09%	10,00%	7,14%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	3,00	2,00	0,00	0,00
	%	9,09%	0,00%	21,43%	12,50%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	9,09%	10,00%	7,14%	0,00%	0,00%	11,11%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	9,09%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	7,14%	6,25%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	1,00	0,00	1,00	3,00	1,00
	%	27,27%	10,00%	0,00%	6,25%	33,33%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	5,00	6,00	5,00	5,00	5,00
	%	18,18%	50,00%	42,86%	31,25%	55,56%	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

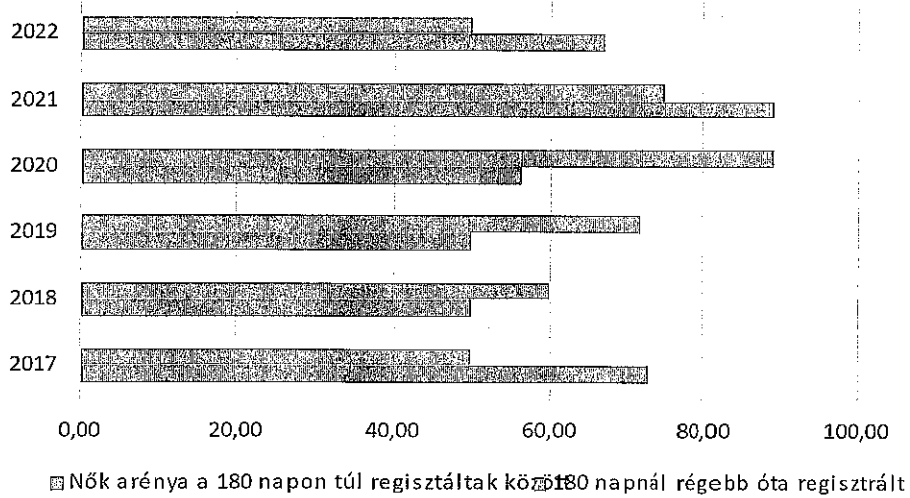
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	72,73	50,00
2018	50,00	60,00
2019	50,00	71,43
2020	56,25	88,89
2021	88,89	75,00
2022	66,67	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

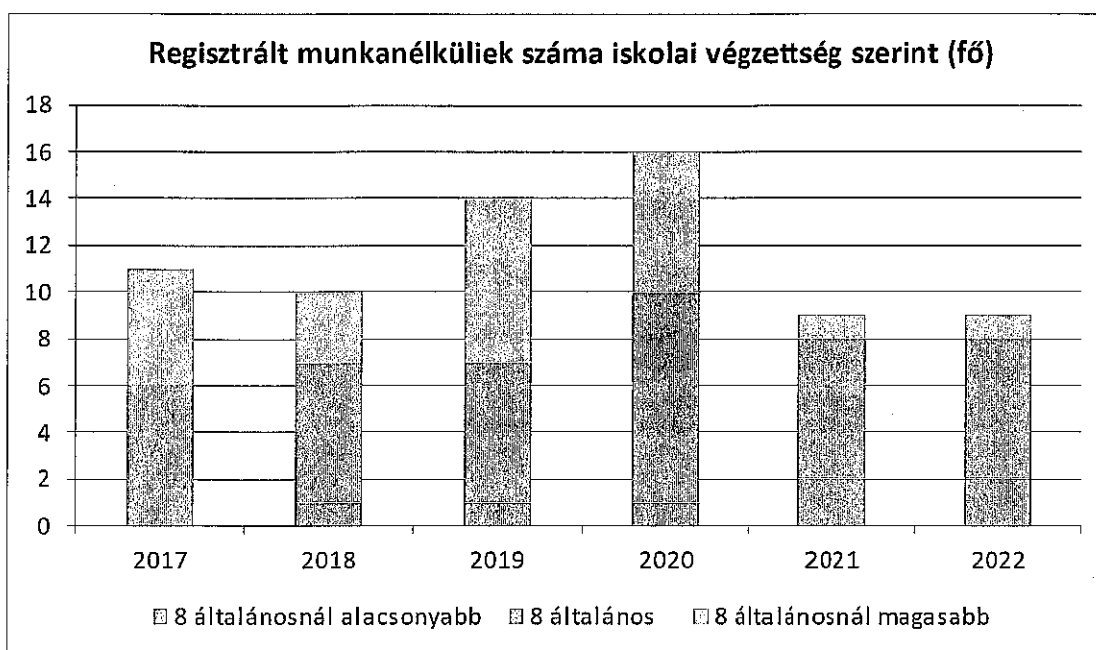
180 napnál hosszab ideje álláskeresők

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	11	0	0,00%	6	54,55%	5	45,45%
2018	10	1	10,00%	6	60,00%	3	30,00%
2019	14	1	7,14%	6	42,86%	7	50,00%
2020	16	1	6,25%	9	56,25%	6	37,50%
2021	9	2	22,22%	6	66,67%	1	11,11%
2022	9	2	22,22%	6	66,67%	1	11,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	17	18
2018	15	13
2019	8	9
2020	13	8
2021	7	7
2022	5	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-ben kezdődött a Start közmunka program, amelyben évről-évre egyre nagyobb számban kerültek alkalmazásra munkanélküliek az önkormányzatnál. Az utóbbi években jelentősen csökkent a közmunkában részesíthetők száma.

Nagy segítséget jelent az Önkormányzatnak és a településnek a közfoglalkoztatási program. Az Önkormányzat az alábbiak szerint foglalkoztatatta a közmunkásokat:

- 2009-ben 7 főt, 8 órás munkaidőben,
- 2010-ben 15 főt, 8 órás munkaidőben,
- 2011-ben 1 főt, 8 órás munkaidőben és
32 főt, 4 órás munkaidőben,
- 2012-ben 12 főt, 8 órás munkaidőben,
- 2013-ban 10 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
- 2014-ben 8 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)

2015-ben 12 fő/év (8 órás munkaidőre számolva) vesz részt a Strat közmunka programban.
 2016-ban 15 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2017-ben 15 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2018-ban 12 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2019-ben 6 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2020-ban 6 fő/év (8 órás munkaidőre számolva) hosszútávú: 1 fő/3 hónap
 2021-ben 5 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2022-ben 5 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)
 2023-ban 4 fő/év (8 órás munkaidőre számolva)

Az Önkormányzaton kívül más területen is van lehetőségük a munkanélkülieknek közmunkavégzésre.

Foglalkoztat közmunkásokat a NYUDUVIZIG, a Zalaerdő Zrt, a Müller Magyarország Drogéria Bt., a Rendőrség és a természetvédelem területén is van lehetőség közmunka végzésre.

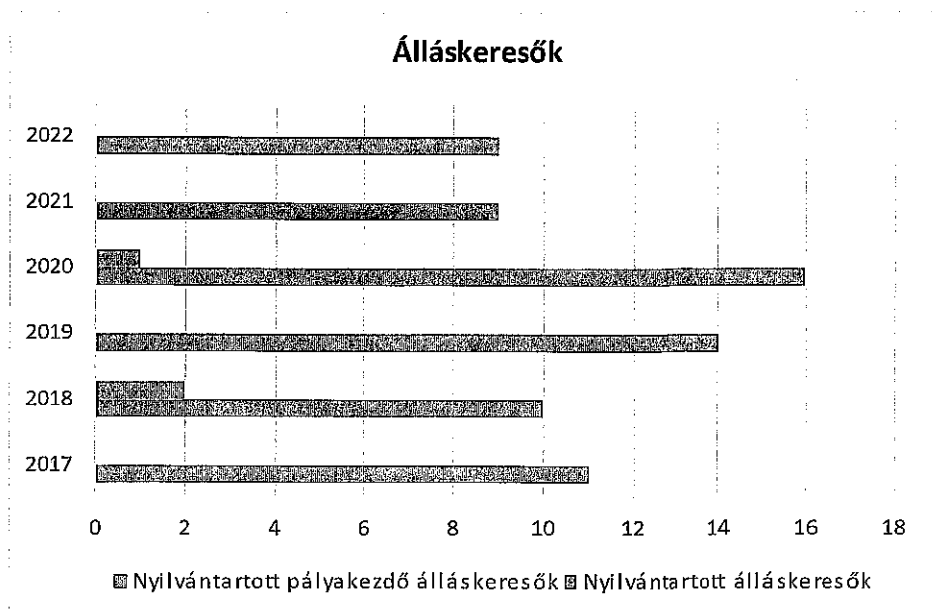
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A 2013-as évben a TÁMOP 2.1.2 projekt keretében informatikai, angol és német általános nyelvi képzések is elősegítették a munkavégzés és munkavállalás esélyeit.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	11	0
2018	10	2
2019	14	0
2020	16	1
2021	9	0
2022	9	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Murarátkán nincs, de még Letenyén sincs középfokú oktatás. A legközelebbi városokban: Nagykanizsán, Zalaegerszegen és Lentiben van lehetőség középszintű oktatásban való részvételre.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élőket és a romákat elsősorban a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja az Önkormányzat.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Digitális ismeretek megszerzésére a közeli városokban Letenyén és Nagykanizsán van lehetőség

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

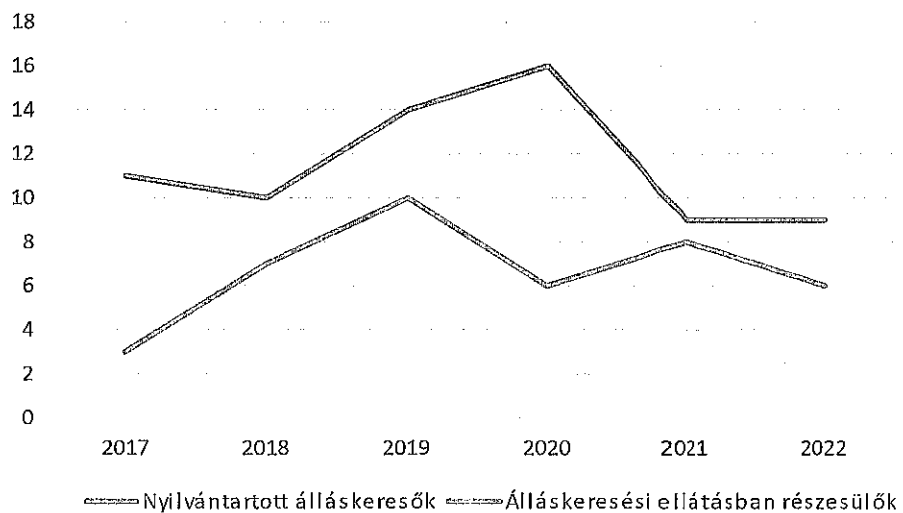
Fontos mérőszám egy település lakossága helyzetének megítélésében a szociális ellátások igénybevételének aránya. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.) A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	11	7,91%	3	27,27%
2018	10	7,25%	7	70,00%
2019	14	11,29%	10	71,43%
2020	16	12,90%	6	37,50%
2021	9	7,50%	8	88,89%
2022	9	6,87%	6	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök

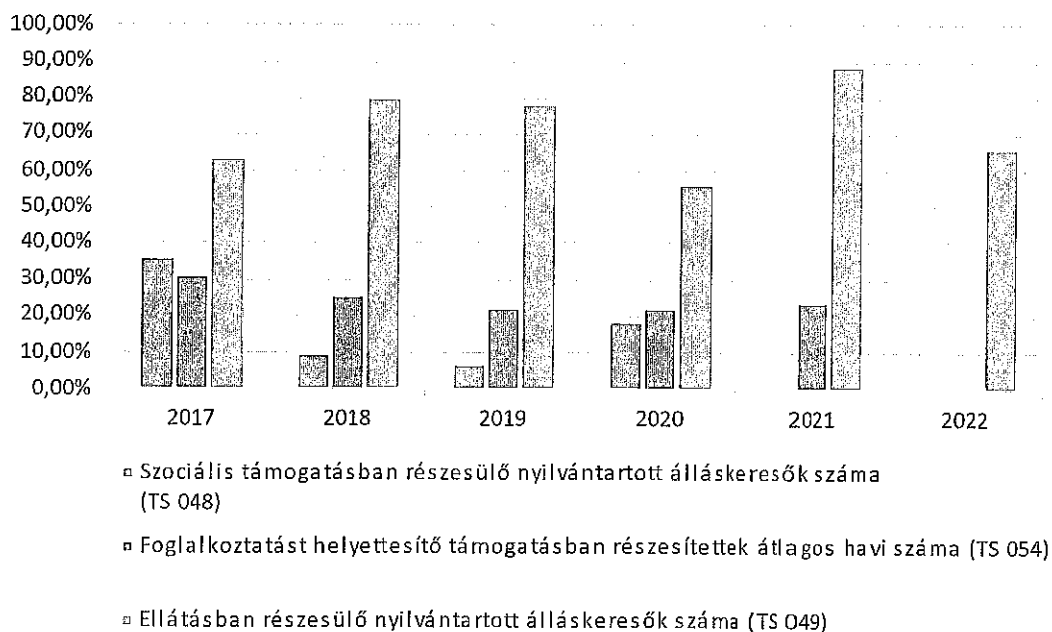

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	4	36,36%	3	31,36%	7	63,64%
2018	1	10,00%	3	25,60%	8	80,00%
2019	1	7,14%	3	22,43%	11	78,57%
2020	3	18,75%	4	22,13%	9	56,25%
2021	0	0,00%	2	24,00%	8	88,89%
2022	0	0,00%	0	0,89%	6	66,67%

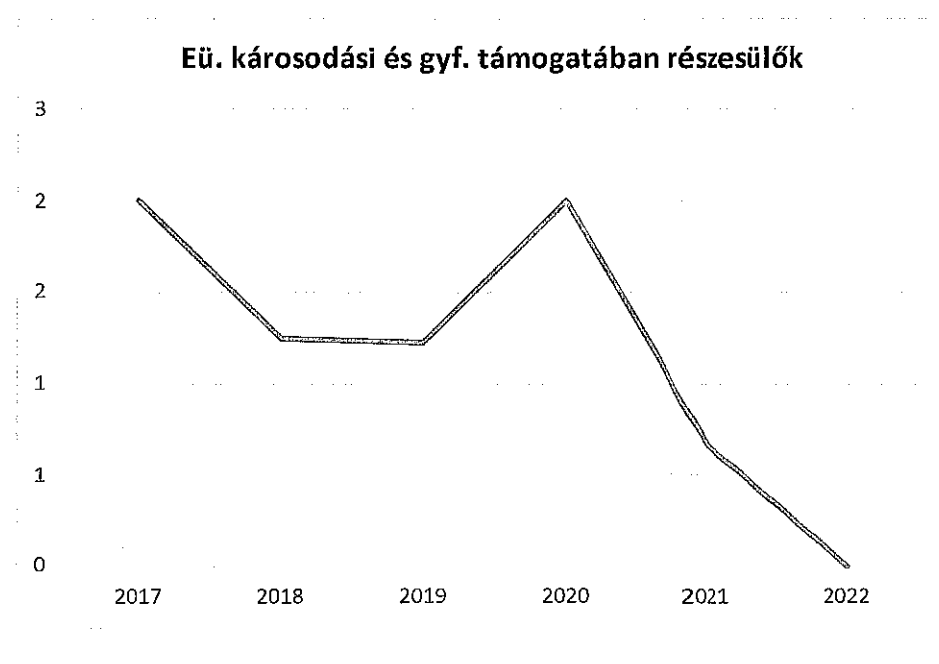
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	1
2019	1
2020	2
2021	1
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

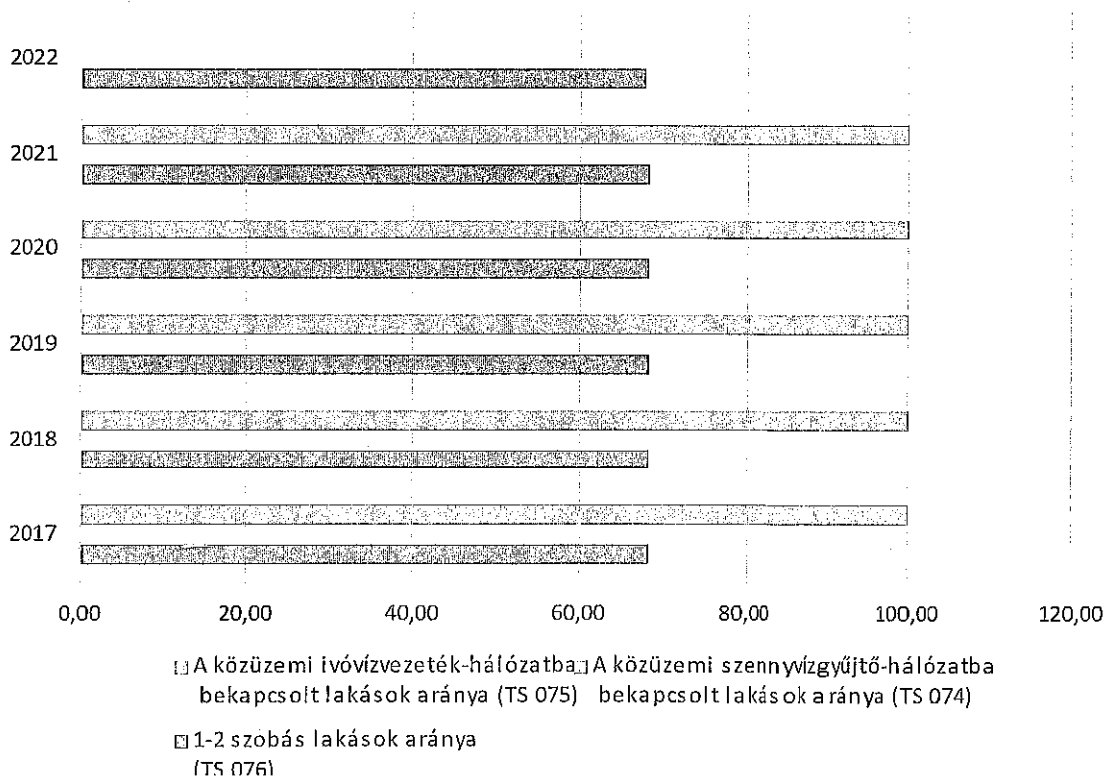
A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	127	0	0,00	68,50	0,00	100,00
2018	127	0	0,00	68,50	0,00	100,00
2019	127	0	0,00	68,50	0,00	100,00
2020	127	0	0,00	68,50	0,00	100,00
2021	127	0	0,00	68,50	0,00	100,00
2022	128	0	0,00	67,97	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

Murarátka község lakásállományában a 2022-es évet leszámítva, hosszú ideje nem mutatkozik változás, ez magyarázható a népesség csökkenésével, a munkalehetőséggel, illetve a csekély lakásépítési ösztönzéssel.

a) bérlakás-állomány

Murarátkán nincs bérlakás.

b) szociális lakhatás

Murarátkán nincs szociális bérlakás.

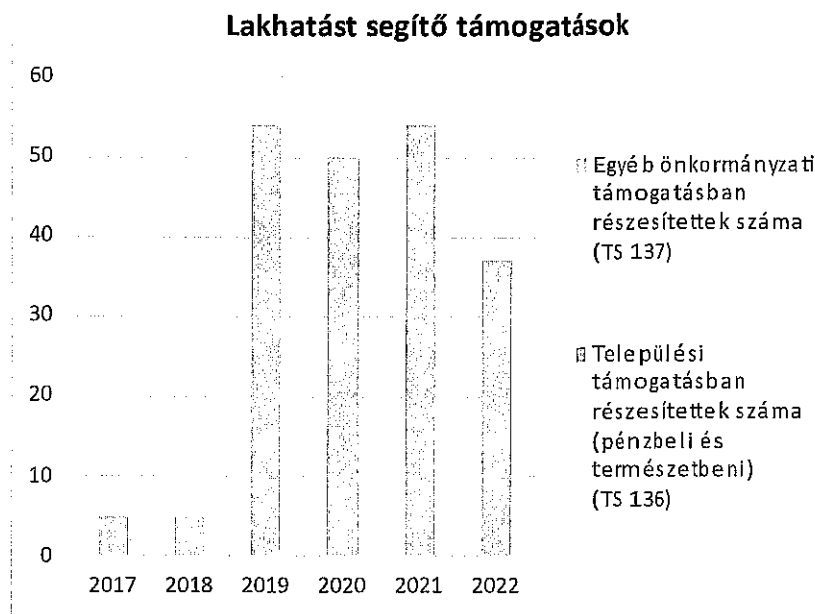
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzatnak nincs tudomása egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	5
2018	n.a.	5
2019	n.a.	54
2020	n.a.	50
2021	n.a.	54
2022	n.a.	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatás a lakásfenntartási támogatás. Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy többgyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

2015. február 28-án jogszabályváltozás kapcsán, az önkormányzat részéről megszűnt a lakásfenntartási támogatás. 2015. március 1-től az önkormányzatnál települési támogatás néven vehető igénybe a támogatás.

A településen hajléktalanról nincs tudomásunk, a legközelebbi hajléktalanszálló Nagykanizsán található, ahol befogadják a környező településen lakhely nélkül maradtait is.

f) eladósodottság

Az Önkormányzatnak nincs tudomása az eladósodottság mértékéről a településen, a szolgáltatók nem nyújtanak információt az eladósodottság mértékéről.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Murarátkán 18 fő lakik külterületen, (Hunyadi utca).

Vízellátás, szennyvíztisztítás: A település saját kútból nyeri az ivóvizet, Szennyvízhálózattal nem rendelkezik a település

Csapadék- és belvív- elvezetés: A település csapadék- és belvív- elvezetésének rendszere az utóbbi években megvalósult műtárgyak és létesítmények következtében rendezettnek tekinthető, az átlagos csapadékviszonyokat képes kezelni.

2014. szeptemberében jelentős mennyiségű csapadékvíz zúdult a településre, amely felgyülemlett a településen és jelentős károkat okozott számos lakóépületben. Az árkok és áttereszek vízelvezető képességének felülvizsgálata megtörtént, hiányosságok pótlásra kerültek.

Villany-, gáz-, energiaellátás: Murarátkán a villanyhálózat kiépítettsége teljes, a felmerülő lakossági igények kielégítésére alkalmas. A közvilágítás hálózata kiépült. Vezetékes gázzal nem rendelkezik a település.

Hírközlés: A távbeszélő hálózat átfogja a település egész belterületét.

Posta, kábel TV: Postahivatal nincs a településen a szolgáltatásokat mozgóposta látja el. A kábel TV hálózat kiépült.

Szemétszállítás, személtelhelyezés: A település tagja a Zalaispa konzorciumnak, így a hulladékgyűjtés hosszú távon is megoldott a településen.

Temetkezési tevékenység: A településen a temetkezéshez szükséges feltételrendszer biztosított.

Közösségi közlekedés: Murarátka főközlekedési út mentén helyezkedik el ezért a Letenye – Lenti között közlekedő autóbuszok áthaladnak a településen. A közutakon nagy a forgalom, fontos távolsági autóbusz járatok közlekednek a Nagykanizsa és Budapest valamint Lenti irányába. A község területén szinte minden út és járda szilárd burkolatú. Murarátkának vasúti közlekedése nincs, a legközelebbi vasútállomás 30 km-re Nagykanizsán található. Lenti és Kistolmács között létezik egy keskeny nyomtávú vasúti pálya (több, innen kiinduló szárnyonallal), de ez elsősorban erdészeti és turisztikai célokat szolgál, melyhez csatlakozva, 9 km-es bővítéssel Letenyének is szándékában áll a csatlakozás. Lehetőség mutatkozik folyami közlekedésre, de csak turisztikai úgynevezett vadvízi evezésre nyújt lehetőséget, mivel a Mura folyási viszonyai nem teszik lehetővé a hajózást.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Murarátkán nincs szegregátum.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 13. § (4) határozza meg, hogy az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások kötelezően ellátandó feladata az önkormányzatnak. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról
- fogorvosi alapellátásról
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról

- védőnői ellátásról
- iskola-egészségügyi ellátásról

Murarátka önálló egészségügyi ellátással nem rendelkezik, az ellátások hozzáférhetősége Letenyén biztosított.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás Letenyén valósul meg a háziorvosi praxisokon keresztül. Murarátkán heti egy alkalommal vehetik igénybe helyben a háziorvosi szolgáltatást. A háziorvosi szolgáltatást a Megyei Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	9	1,00
2018	0	0	0	0	10	1,00
2019	0	0	0	0	10	0,00
2020	0	0	0	0	9	0,00
2021	0	0	0	0	5	0,00
2022	0	0	0	0	7	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A két felnőtt és egy gyermekorvos végzi Letenye, Murarátka, Kistolmács és Zajk települések háziorvosi ellátását. Ugyancsak két fogorvos látja el a fent felsorolt települések fogorvosi alapellátásait is.

A betegek Letenyén is igénybe vehetik a nagykanizsai Kanizsai Dorottya Kórház által Letenyén nyújtott járó beteg szakellátásait.

Sajnálatos, hogy 2023. november 1-el megszűnt az addig letenyei székhellyel munkaidőn kívül működő orvosi ügyelet. Az orvosi ügyelet a Letenyei járás településein élőket látta el.

A fekvőbeteg ellátás a 27 km-re található Nagykanizsán, illetve a 65 km-re található Zalaegerszegen valósul meg.

Mentőállomás Letenyén működik 2 gépkocsival, amelyek a sürgős esetekben gyors segítséget tudnak nyújtani.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

A korábban önkormányzati hatáskörben lévő alanyi és normatív alapú közgyógyellátás 2013. január 1-jével átkerült a járási hivatal hatáskörébe. Az önkormányzatnál maradt méltányossági alapon megállapítható közgyógyellátás a jogszabályi változások miatt 2015. február 28-án megszűnt.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A korábban önkormányzati hatáskörben lévő ápolási díj 2013. január 1-jével átkerült a járási hivatal hatáskörébe. Az önkormányzatnál maradt méltányossági alapon megállapítható ápolási díj a jogszabályi változások miatt 2015. február 28-án megszűnt. 2015. március 1-től a megszűnt támogatások helyett az önkormányzat települési támogatás néven nyújt továbbra is támogatást ápolásra, lakhatásra és rendkívüli helyzetekben.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évek óta folyamatosan vannak egészségmegőrző szűrőprogramok gyermekekre, felnőttekre, magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva. Hirdetéseken, védőnőkön, egészségügyi dolgozókon keresztül értesülhet a lakosság a szűrőprogramokról, vizsgálatokról.

A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy kimaradnak az állampolgárok a védőoltásból.

Összességében megállapítható, hogy Murarátka lakosságának egészségi állapota viszonylag jó, az ellátórendszer Letenyén kiépített, a településen részben hozzáférhető.

A betegek megelőzésének fontos formája a szűréseken való részvétel további ösztönzése, és a felvilágosító tevékenység kiterjesztése.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásokat Letenyén, Nagykanizsán, Zalaegerszegen nyújtanak. Sajnálatos, hogy több ellátás megkezdését hosszú várakozási idő előzi meg.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat nem működtet közétkeztetést.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportegyesület nem működik a településen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés a 6.3. pontba kerül kifejtésre.

- g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs szolgáltatást nem nyújtanak a településen.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során hátránykompenzáló juttatással segítjük a célcsoportokhoz tartozókat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek: ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, vallási közösségek, civil szervezetek. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a községben élő idősök és gyermekek irányába.

Murarátkán a kulturális ágazat is hozzájárul a település kiegyensúlyozott közösségi életéhez. Az Önkormányzat a rendezvényeit a településen élőkre tekintettel alakítja. Jelentős rendezvények: Nőnap, Gyermeknap, Anyák Napja, Idősök Napja, Mikulásest, Karácsony. Az Önkormányzat könyvtárat működtet, amely valamelyest hozzájárul a település közösségi életéhez.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi kábeltévé hirdetései, műsorai, az Önkormányzat honlapja, plakátok és a havonta megjelenő Dél-Zala Murahíd térségi havilap szolgál.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	370	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen nem jellemzők az etnikai konfliktusok.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A település önkormányzata támogatja a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működését és rendezvényeit.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A Murarátka székhellyel működő Mura Mentőcsoport Egyesület gyakorlati munkájával segítséget nyújt a lakosság számára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Murarátkán hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. 2010-ben Murarátkán 216 fő rendelkezett választási jogosultsággal, ebből 33 fő kérte felvételét a roma kisebbségi névjegyzékbe. Murarátkán megalakult a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mely szorosan együttműködött az Önkormányzattal. 2013. április 2-vel megszűnt Murarátkán a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mivel képviselők a képviselői tisztségükről lemondtak. Új nemzetiségi önkormányzat nem jött létre.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében biztosítja a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozásához támogatást nyújt.

A 2014. évi önkormányzati választásokon a 201 fős választásra jogosultból 16 fő vetette fel magát a cigány kisebbségi választói névjegyzékbe.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás további folytatása. Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
A lakossági adósságállomány újra termelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A Letenyéről működtetett ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi hálózatok kiépültek.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	123	117	240	51,25%	48,75%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			3	1,25%	

0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	13	17	30	5,42%	7,08%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	1	6	2,08%	0,42%

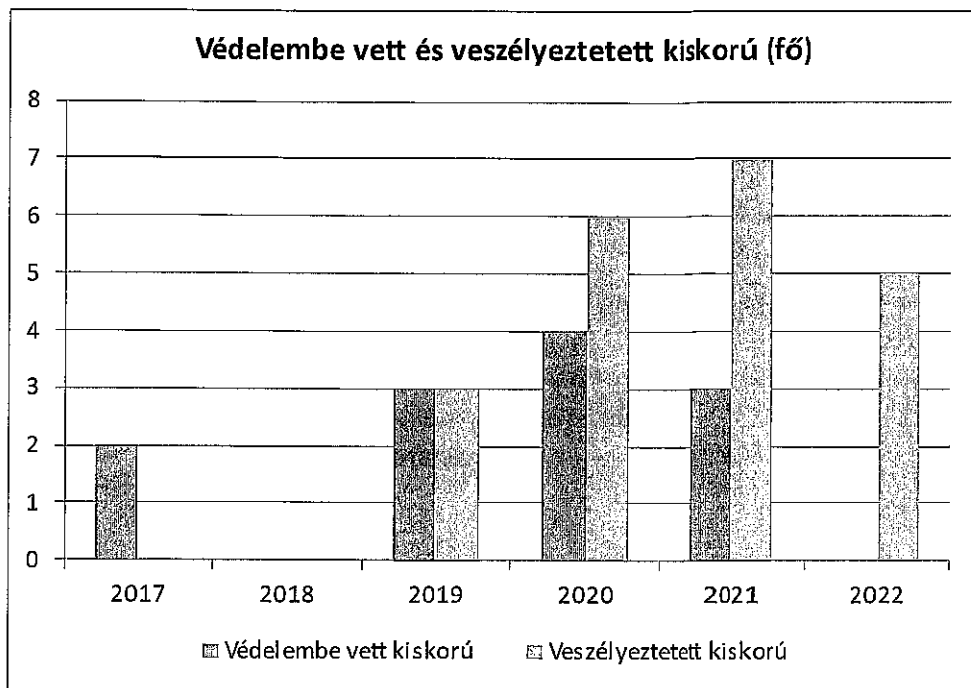
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát korábban a jegyző, 2013. január 1-től a járási hivatal gyámhivatala tartja nyilván. A gyámhivatal védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	0
2018	0	0
2019	3	3
2020	4	6
2021	3	7
2022	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett és veszélyeztetett 18 év alattiak száma és a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma emelkedő tendenciát mutat.

A védelembe vételek általában az igazolatlan hiányzások és a család életvitel miatt következnek be. A védelembe vétel egy évre szól, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgyógyozója félévkor, illetve egy év letelte után tájékoztatja a gyámhivatalt az elért feladatokról, családlátogatáskor szerzett tapasztalatairól, és ha szükséges javasolja a védelembevétel továbbvitelét.

A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is.

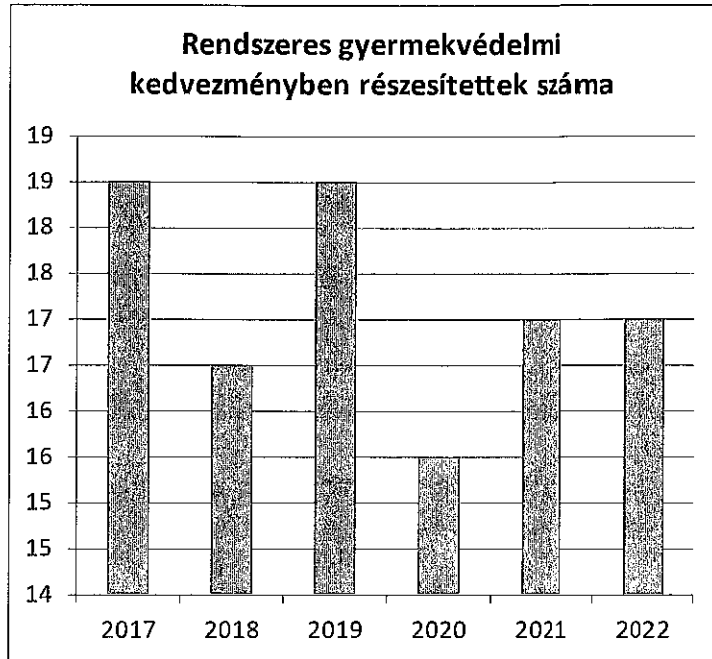
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermekeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	19

2018	17
2019	19
2020	16
2021	17
2022	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

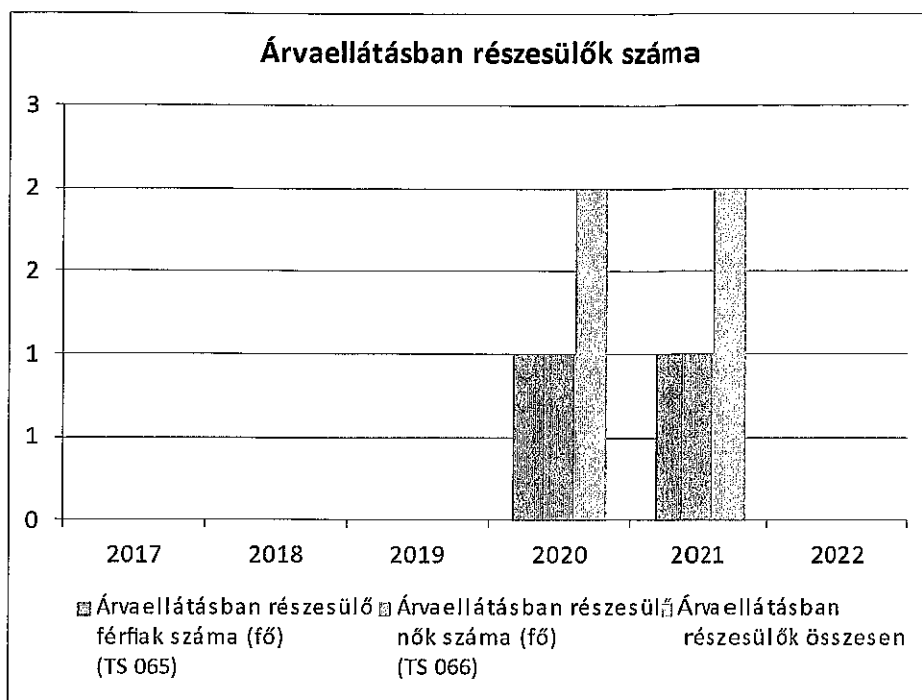
A településen élő 18 év alatti gyermekek fele rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény 2015. február 28-ával megszűnt, helyette 2015. március 1-től települési támogatást igényelhetnek a rászorultak.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	1	1	2

2021	1	1	2
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Tábla: 4.1.4. opcionális

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nagy jelentőséggel bír az óvodákban, iskolákban nyújtott közétkeztetés.

A Letenyei az Andrássy Gyula Általános Iskolában tanítási időben minden diák 2 dl iskolatejben vagy tejtermékben részesül hetente 4 alkalommal, valamint az 1-6 osztályosok iskolagyümölcsöt is kapnak heti 3 alkalommal. 2013. évtől folyamatosan csökkent az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma, a 2017/2018-as tanévtől már minden gyermek ingyenesen használhatja a tankönyveket.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Az Önkormányzat nem rendelkezik információval, magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Murarátkán nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Murarátkán nincs védőnő, a védőnői ellátás Letenyéről történik. Az utóbbi években Murarátkán, Zajkon és Kistolmácson a 0-3 éves korúak száma viszonylag állandó, Letenyén viszont évente 10 % körüli csökkenés tapasztalható. Valamennyi gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz a négy településen.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.

2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Murarátka nem rendelkezik gyermekorvossal, a letenyei gyermekorvos látja el a Zajk, Kistolmács és Murarátka településeken élő gyermekeket is. Valamennyi gyermek hozzájut a gyermekorvosi szolgáltatáshoz a négy településen.

A gyermekek egészségi állapotával kapcsolatban településünkön az állapítható meg, hogy a légzőrendszeri betegségek, az elhízás, a látásproblémák és az allergiás betegségcsoportok a legjellemzőbbek. A kiváltó okok meghatározóan a helytelen életmód és táplálkozás, a mozgáshiány, a levegő szennyezettsége, illetve különböző időszakban a magas allergén pollenkoncentráció. Ezek a betegségek zömükben megelőzhetőek, amennyiben a nevelés egész folyamatát áthatja a prevenció szemlélet.

Az óvodáskorú gyermekek esetében elsősorban a légúti fertőzés gyakori, ritka a krónikus megbetegedés.

Az általános iskolás korú gyermekeknél az elhízottak száma egyre magasabb. A gyermekkorban az elhízásnak két fő oka van: a helytelen táplálkozás és a mozgáshiány.

A középiskolás korban az elhízott gyermekek esetében már előfordul a magas vérnyomás, mely szükségessé teszi a gyógyszeres kezelést is. Az elhízás szövődményeinek megelőzését nem lehet iskolai szinten megoldani, az otthoni körülmények a felelősek.

A látásprobléma is egyre gyakoribb, amelyet a gyakori TV és számítógép monitor túlzott figyelése idéz elő.

Jelentősen nőtt az allergiás és allergiás eredetű asztmás betegek száma az elmúlt 15 évben. Elsősorban a nyírfa, parlagnyír, fűkeverékek idézik elő. Megnőtt a táplálékallergiák száma is, elsősorban a tehéntejallergia.

Óvodás kortól jellemző a lúdtalp gyakorisága, mely a nem megfelelő lábbeli következménye. Sajnos anyagi körülményekre vezethető vissza. Jellemző még a hanyag tartás is, melynek következménye a gerincferdülés, ennek oka: a mozgáshiány.

A tudás alapú társadalom erősödése sajnos a testmozgás rovására történik. A számítástechnika elterjedésével már az óvodáskorúak is órákat ülnek a számítógép előtt, amely a testmozgás csökkenését eredményezi.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az óvodán keresztül. Az óvodában és az iskolában a szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket tanácsadás egészít ki.

- d) Gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgálat ellátása nem tartozik a szociális alapellátások közé, azonban a gyermekjóléti, gyermekvédelmi problémák nagy része szociális jellegű. A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata hozzájárulni a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermekek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

Murarátka Község Önkormányzata intézményfenntartó társulási formában a Muramenti Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal látta el a gyermekjóléti szolgálat feladatait. A fenntartó jogszabály változás miatt 2015. december 31-én megszüntette a szolgáltatás nyújtását. Letenye Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 160/2015. (XI.19.) számú határozatával elfogadta, hogy Letenye Város Önkormányzata által fenntartott Letenyei Család- és Gyermekjóléti Központot hozzon létre. A feladatot 2016. január 1-től Letenye Város Önkormányzata által fenntartott Letenyei Család- és Gyermekjóléti Központ látja el. Feladata a szociális életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, családgondozás, terápiás programok szervezése. A Gyermekjóléti Központ észlelő-jelzőrendszert működtet, összehangolja a gyermekekkel dolgozó intézmények és dolgozók munkáját.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Murarátkán nem működik bölcsőde, a legközelebbi Becsehelyen található, ahol 2021-től nyújtanak bölcsődei ellátást.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A családi napköziben – a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva – legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. Az öt főn túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Családi napközi nincs Murarátkán, de 2010-től alapítványi fenntartású családi napközi működik Letenyén, amelynek az ellátási területe Murarátkára is kiterjed.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és problémák mentén történik. A 32 települést ellátó Muramenti Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat fogadja a jelzéseket, visszajelez, kezdeményez, szervezi és összehangolja más intézményekkel, szervekkel a dolgozók munkáját.

Észlelő és jelzőrendszer tagjai:

- Egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmények- védőnők, házi orvosok
- Nevelési, oktatási intézmények
- Rendőrség
- Bíróság
- Ügyészség
- Pártfogó felügyelet
- Társadalmi szervezetek
- Jegyző
- Gyámhivatal
- Kórház

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója jelzés, írásos anyag nélkül nem keresheti fel a családot, ok nélkül nem léphet be egy család intim szférájába, nem sértheti meg az érdekeiket. Az írásos jelzést a jogszabályi háttér is előírja és kéri.

A fenntartó jogszabály változás miatt 2015. december 31-én megszüntette a szolgáltatás nyújtását. Letenye Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 160/2015. (XI.19.) számú határozatával elfogadta, hogy Letenye Város Önkormányzata által fenntartott Letenyei Család- és Gyermekjóléti Központot hozzon létre. A feladatot 2016. január 1-től Letenye Város Önkormányzata által fenntartott Letenyei Család- és Gyermekjóléti Központ látja el. Feladata a szociális életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, családgondozás, terápiás programok szervezése.

Szolgáltatást igénybe vevő családok összetétele 2022-ben:

Családi összetétel	Családok száma
Egyedül élő	
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	3
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy gyermekkel	2
Egy szülő 1-2 gyermekkel	1
Egy szülő 3 vagy több gyermekkel	
Egyéb	
Összesen	6

Önkormányzati adatgyűjtés

A szakmai tevékenységeink száma 2022-ben - halmozott adat:

Információnyújtás	9
Ügyintézéshez segítségnyújtás	12
Segítő beszélgetés	99
Tanácsadás	20
Családlátogatás	144
Esetkonferencia	1
Esetmegbeszélések	18
Esetkonzultáció	26
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	9
Szakközvetítés	6
Adománykövetítés	6
Összesen	350

Önkormányzati adatgyűjtés

Jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2022-ben:

Köznevelési intézmény	1
Összesen	1

Önkormányzati adatgyűjtés

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Önkormányzatunk kapcsolatban áll a Magyar Vöröskeresztrel, a Szombathelyi Egyházmegyei Karitászzal szervezettel, akik bizonyos fokú segítséget tudnak nyújtani. Szociális alapszolgáltatások felajánlása, étkeztetés, házi segítségnyújtás biztosítása, pszichológiai szolgáltatás biztosítása is

megoldható krízis esetén. A Letenyei Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai munkáját 1 fő pszichológus segíti, aki havonta 4 órában pszichológiai tanácsadást nyújt. Az INNO Régió Alapítvány közreműködésével biztosított a jogi segítségnyújtás is heti rendszerességgel, szerdai napokon.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A Letenyei Andrásy Gyula Általános Iskolában a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészségmegőrzését, a betegségek megelőzését célozza. Pl. Tömegsport napja, Egészségnevelési nap, Őszi túra, Téli túra, Tavaszi túra, Föld napja, Víz napja, az Andrásy Napok keretében mezei futóverseny stb.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A 2016-os évtől ingyenes szünidei gyermekétkeztetést biztosít az önkormányzat a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek részére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat a programjain nem tesz különbséget a hátrányos illetve eltérő kultúrájú gyermekcsoportok tekintetében.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együtt működnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Letenyén 2007 júliusától megszűnt a Zala Megyei Önkormányzat által fenntartott Letenyei Általános Iskola Diákotthon és Gyermekotthon. A tanulási nehézségekkel és magatartási problémákkal küzdő diákok 2007 szeptemberétől Letenye és a környék általános iskoláiba integrálódtak, valamint Lenti város iskoláiba folytatták tovább tanulmányaikat. A gyermekotthonból a gyermekek lakásotthonokba költöztek, és onnan járnak iskolába.

Murarátkán nem működik sem óvoda sem iskola. Az óvodások és az általános iskoláskorúak Letenyére járnak óvodába illetve iskolába.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

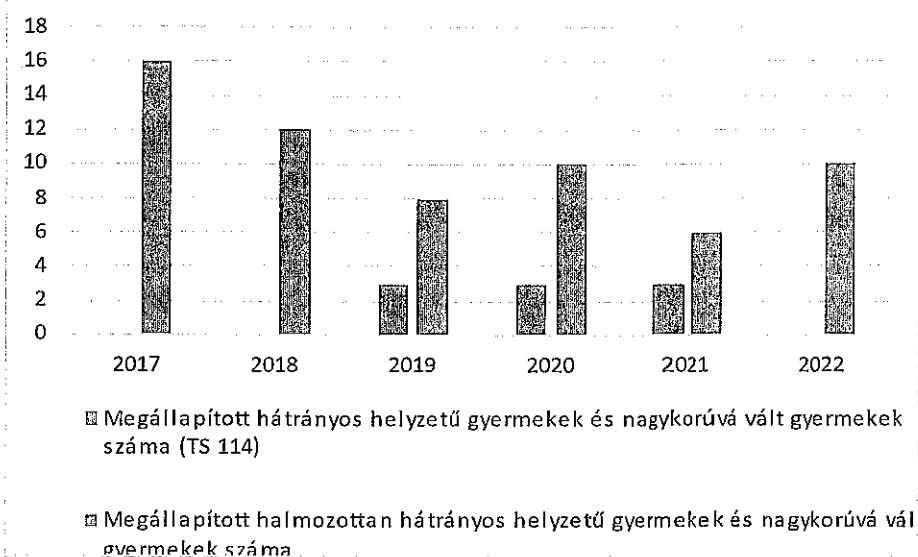
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	16
2018	0	12
2019	3	8
2020	3	10
2021	3	6
2022	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Csökkenő tendenciát mutat a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Tábla:4.4.1.opcionális

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesevő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A gyermekek utaztatása általában tömegközlekedési eszközzel történik, a Tankerület a saját költségvetésükből minden általános iskolás gyermek számára megveszi az autóbussz-bérletet, így ez a költség nem a szülőket terheli. Elenyésző azon gyermekek száma, akiket a szülők saját gépkocsijukkal szállítanak az óvodába vagy az iskolába.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a családi problémákkal küzdő gyermekek száma, a településen élő gyermekszámhoz képest, magas a veszélyeztetett gyermekek száma.	Gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése, családsegítés fokozott odafigyelése a családokra. Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. Veszélyeztetettség tényezőik kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A gyermekek nyári elhelyezése nem megoldott, a nyári táborok többsége költségtérítéses, ezért nem mindenki számára elérhető.	Programok szervezése, szakemberek képzése. Gyermekek nyári elhelyezésének megteremtése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

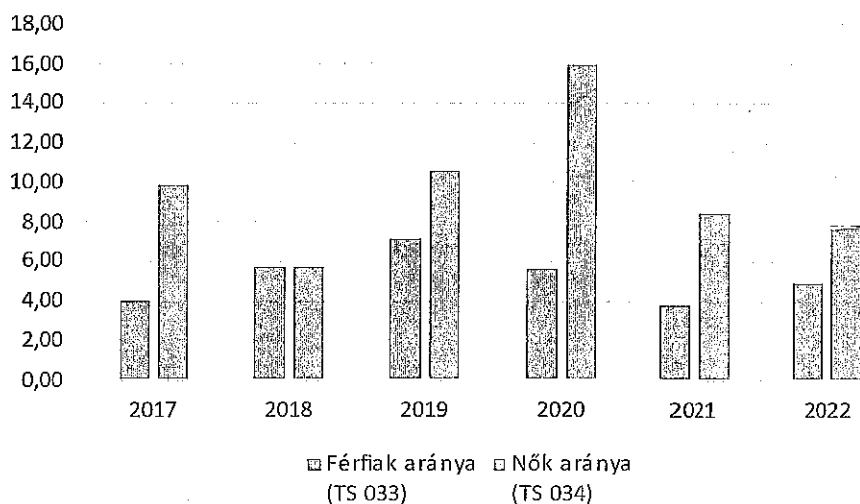
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4	9,86	6,93%
2018	5,71	5,71	5,71%
2019	7,14	10,61	8,88%
2020	5,68	15,94	10,81%
2021	3,8	8,45	6,13%
2022	4,94	7,81	6,38%

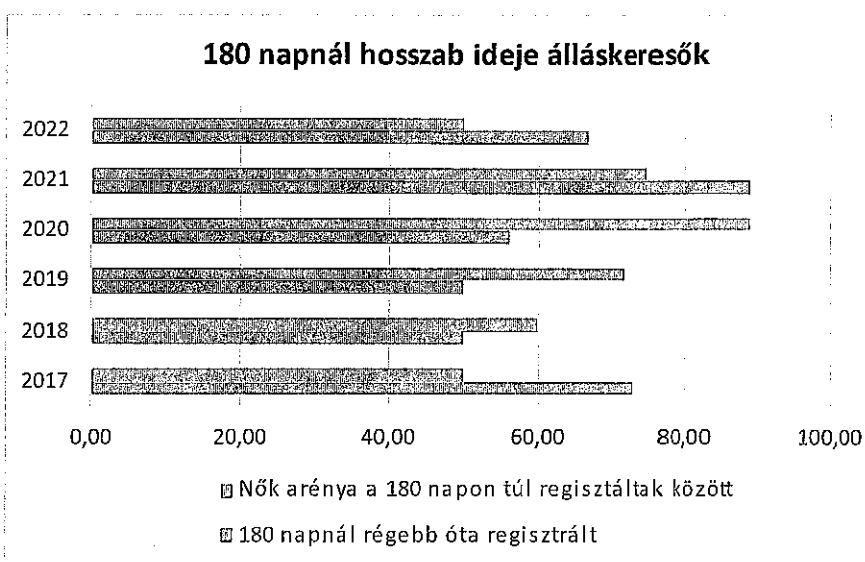
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	72,73	50
2018	50	60
2019	50	71,43
2020	56,25	88,89
2021	88,89	75
2022	66,67	50

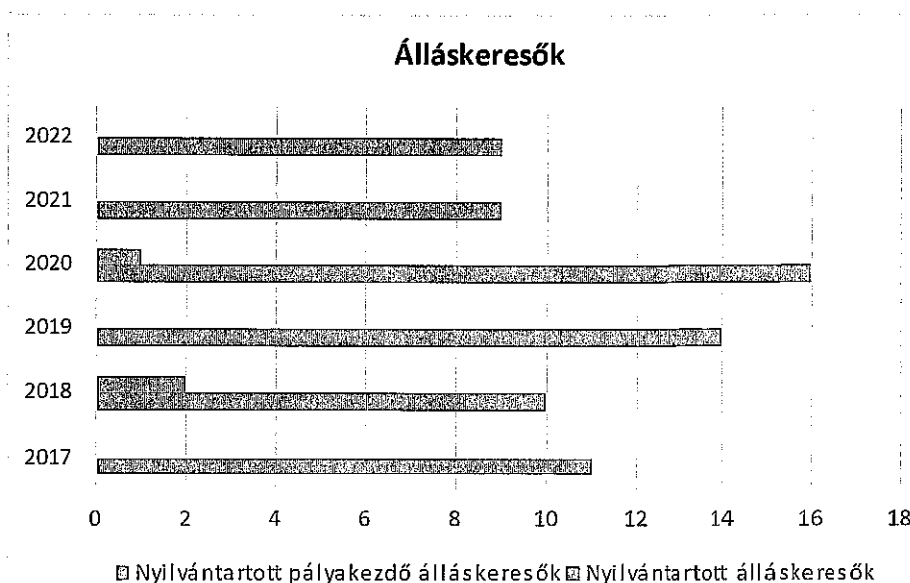
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	11	0
2018	10	2
2019	14	0

2020	16	1
2021	9	0
2022	9	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az Önkormányzatnak nincsenek adatai a foglalkoztatást segítő és képzési programokban résztvevők nemének arányáról.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A közfoglalkoztatási programban lehetőséget kapnak az alacsony iskolai végzettségűek is a munkavállalásban.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők bérezésével kapcsolatban nincsenek információink, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok eltérhetnek a nők hátrányára.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön nem működik bölcsőde, sem családi napközi. Murarátkán nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné. A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok rontják.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0

2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Murarátkán nincs védőnő, a szolgálat Letenyéről kerül ellátásra.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően a nőket ért erőszak nagy része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat ért erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy a problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Murarátkán krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nem működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt a nők a helyi közéletben.

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A település polgármesteri tisztségét a 1998 – 2019 közötti időszakban nő látta el, a jelenlegi képviselőtestületnek a 25%-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhető a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

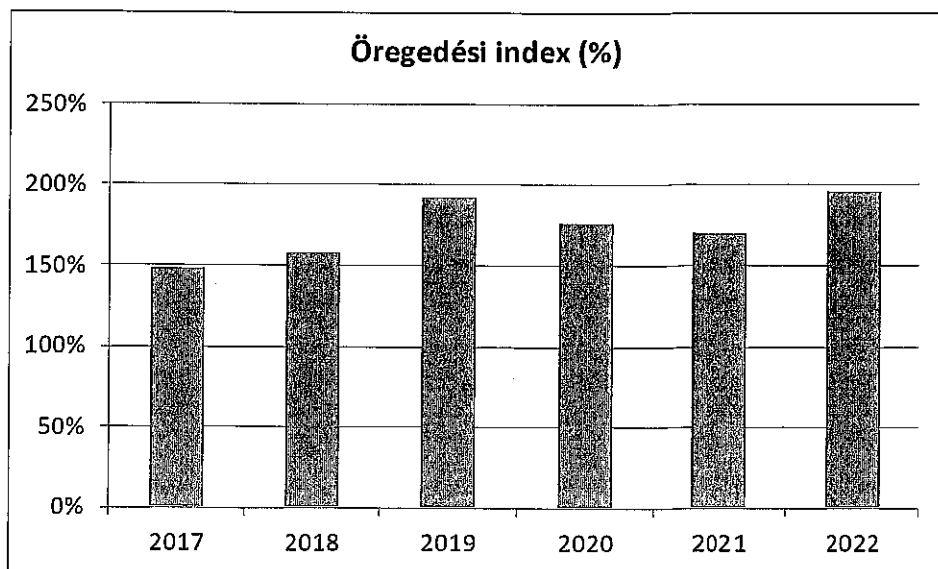
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Az Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	46	31	148,39%
2018	49	31	158,06%
2019	50	26	192,31%
2020	53	30	176,67%
2021	51	30	170,00%
2022	57	29	196,55%

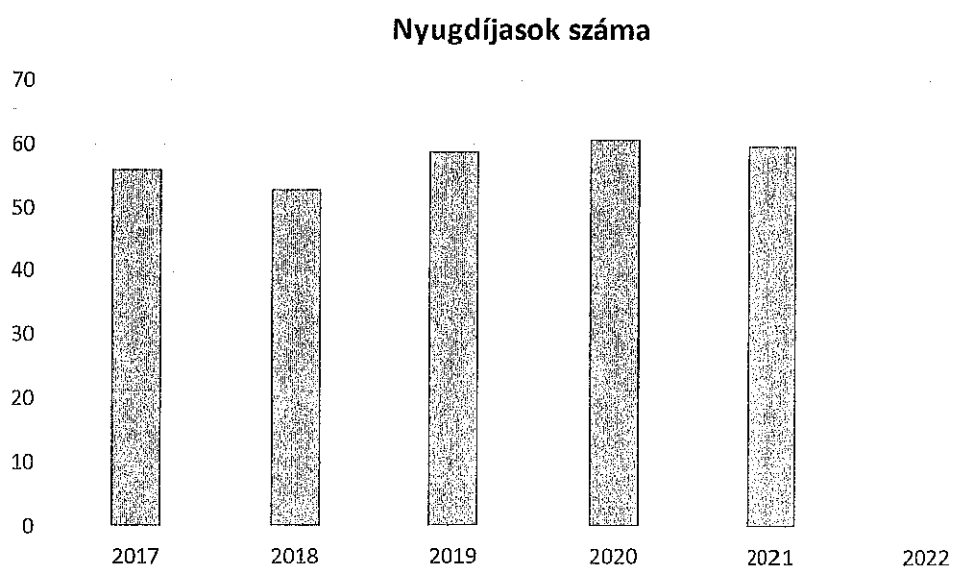
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

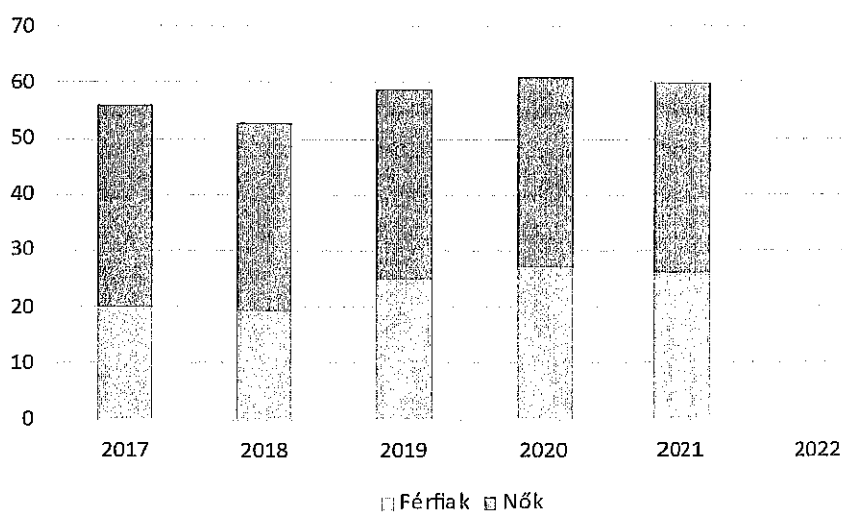
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	20	36	56
2018	19	34	53
2019	25	34	59
2020	27	34	61
2021	26	34	60
2022	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

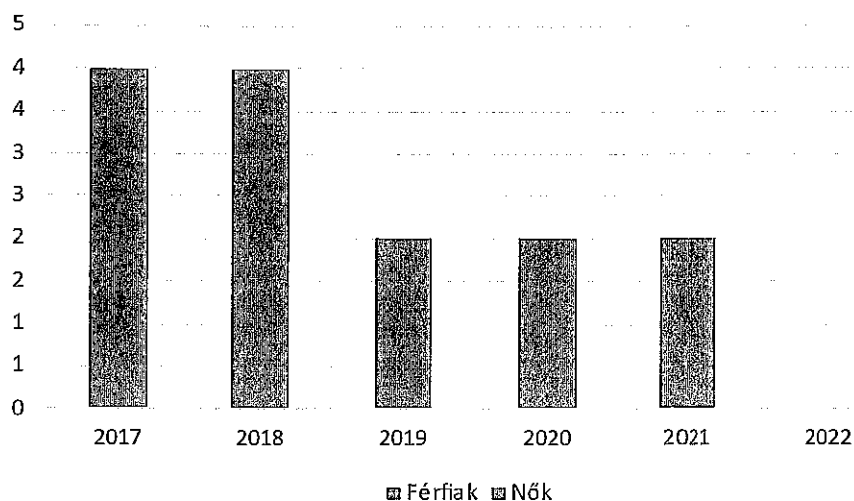

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

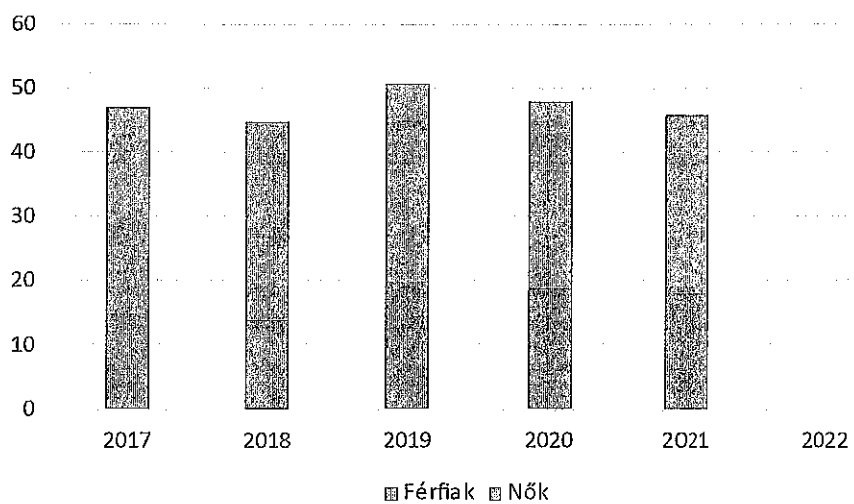
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	4	0	15	32	0	0	0
2018	4	0	14	31	0	0	0
2019	2	0	20	31	0	0	0
2020	2	0	19	29	0	1	0
2021	2	0	18	28	0	2	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

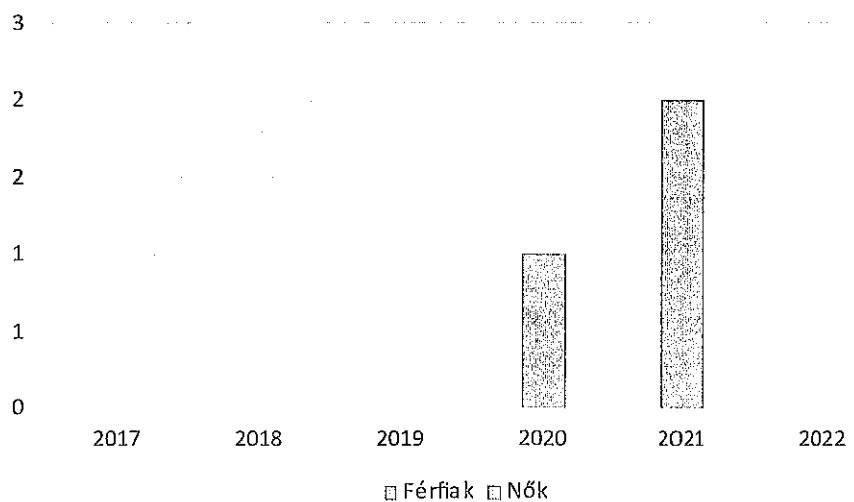
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Kiemelt figyelmet érdemel az öregségi nyugdíjban részesülők csoportja. A 6.1.2. számú táblázatban jól látható, hogy a vizsgált időszakban az öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 1,5 – 2 szerese az öregségi nyugdíjban részesülő férfiak számának. Az egyedülálló idős női népesség feladatokat mutat az Önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	11	10	14	16	9	9
41-45 év (TS 042)	Fő	1	0	0	2	0	0
	%	9,09%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	2	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	11,11%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	7,14%	6,25%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	1	0	1	3	1
	%	27,27%	10,00%	0,00%	6,25%	33,33%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	5	6	5	5	5
	%	18,18%	50,00%	42,86%	31,25%	55,56%	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, többen feltételezhetően közülük kerülnek ki az őstermelők, de vannak olyan idősek, akik egyéni gazdasági vállalkozásukat tovább viszik, így biztosítva az aktív időskort.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A 2013-as évben a TÁMOP 2.1.2 projekt keretében informatikai, angol és német általános idegen nyelvi képzések is elősegítik a munkavégzés és munkavállalás esélyeit.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az Önkormányzatnak nincs tudomása a hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A helyi közszolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás jónak mondható. Az egészségügyi, szociális és a közművelődési szolgáltatások a település minden lakója számára biztosítottak, egy részük a kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak. A korábban megyei és városi fenntartású szociális intézmények működését a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet fenntartásában működő Kolping Idősök Ápoló-Gondozó Otthonával, (rövidített neve: Kolping Otthon Letenye) vette át és látatja el a településen kötelezően biztosítandó szociális alapszolgáltatásokat.

A Kolping Otthon Letenye a településen kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatásokat a Kolping Otthon Alapszolgáltatási Központban (Letenye, Kossuth L. u. 30.) nyújtja Murarátka lakosságának.

Étkeztetés azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről való gondoskodása, akik azt az önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Étkeztetésben részesítik azt az igénylőt is, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes étkezéssel más módon gondoskodni.

A szolgáltatást igénybe vevők száma éves átlagban 13 fő. Az étkezéssel a központ vezetője igénybevételi naplót vezet. Az étkezés az igénybe vevők szükségleteinek megfelelően szervezett.

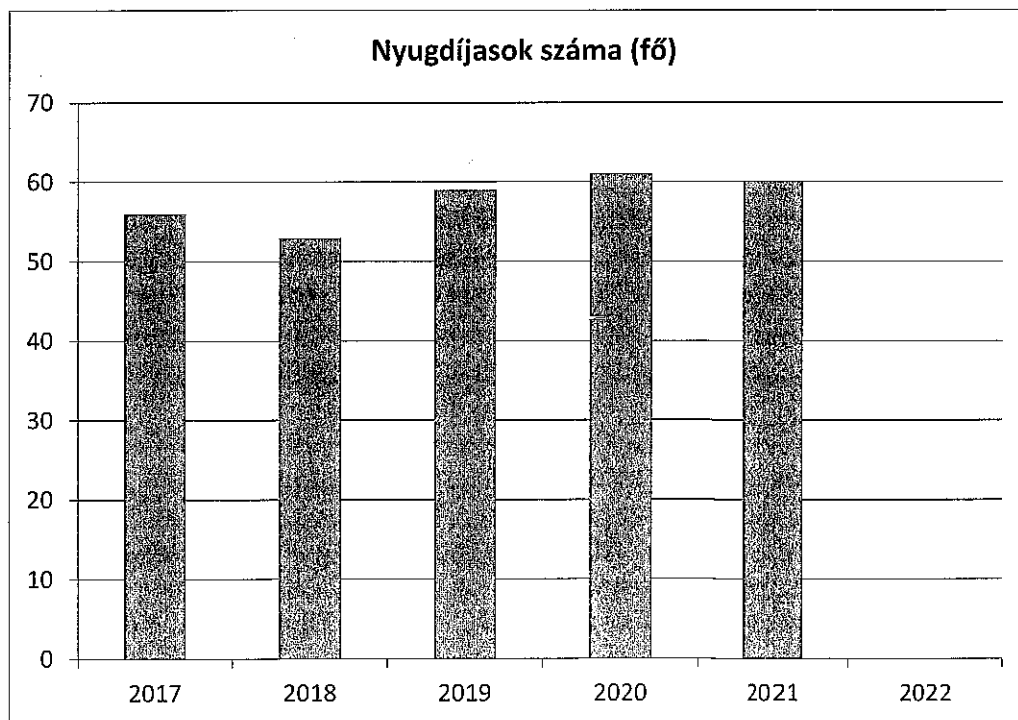
- **A házi segítségnyújtás** biztosítása a jogosult önálló életvitelének fenntartásával, szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében történik. Az ellátás tartalma: a házi segítségnyújtás körébe tartozó gondozói tevékenység különösen a meleg étel biztosítása, bevásárlás, testi, (környezeti higiéné) személyi higiéné biztosítása, öltöztetés, ágyazás, takarítás, mosás, gyógyszerkiváltás, pszichés, mentális gondozás. A szolgáltatást igénybe vevők száma éves átlagban 3 fő.
A házi segítségnyújtás módját, formáját és gyakoriságát a gondozás irányítója határozza meg a szükségletekhez igazítottan.
- **A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** mely az ellátott részére saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosítja a szolgáltatást. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást csak házi segítségnyújtásra működési engedéllyel rendelkező intézmény, szolgáltató biztosíthat. A szolgáltatás 2011. január 1-től érhető el. A szolgáltatást igénybe vevők száma éves átlagban 8 fő.
- **A nappali ellátás** nincs a településen, de amennyiben igény van rá, úgy Letenyén a 28 férőhellyel rendelkező idősök klubjában igénybe vehető. A saját otthonukban élők részére a Kolping Otthon Alapszolgáltatási Központban biztosítanak napközbeni tartózkodást, étkeztetést, lehetőséget társas kapcsolatokra és alapvető higiéniai szükségletek igénybevitelére. Az ellátás célja: a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál. Az ellátás tartalma: napi egyszeri meleg étel biztosítása, szabadidős programok szervezése, hivatalos ügyek intézésének segítése, szükség szerint az egészségügyi ellátás megszervezése. Az idősök klubjának nyitvatartási ideje: hétfőtől – péntekig 8 órától 16 óráig tart.

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	20	36	56
2018	19	34	53
2019	25	34	59
2020	27	34	61
2021	26	34	60
2022	n.a.	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Murarátkán társulás, civil szervezet látja el az alábbi személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat.

- **Családsegítés**, melyet 2016. január 1-től Letenye Város Önkormányzata által fenntartott Letenyei Család- és Gyermekegészségi Központ lát el. Feladata a szociális életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, családgondozás, terápiás programok szervezése.
- **Közösségi pszichiátriai ellátás**, mely pszichiátriai betegek lakókörnyezetében történő gondozását, rehabilitációját teszi lehetővé. Az ellátást a Völgy Alapítvány fenntartásában működő Közösségi pszichiátriai ellátás (Bázakerettye, Fő u. 68.) szociális szolgáltató biztosítja. A fenntartó ellátási szerződést nem kötött az Önkormányzattal.
- **Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása**, mely megkereső munkára, valamint anonim és önkéntes igénybevételre épülő szolgáltatás, amelynek célja a szenvedélybetegség által okozott ártalmak csökkentése, az életet veszélyeztető helyzetek elhárítása, valamint az életmódváltozás elindítása, segítése. Az ellátást a Nők-Háza Egyesület által fenntartott „Szer-telen” Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Közösségi Ellátása (Nagykanizsa, Király u. 34.) szociális szolgáltató végzi. A fenntartó ellátási szerződést nem kötött az Önkormányzattal.
- **Támogató szolgáltatás**, melyet a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet fenntartásában működő Kolping Támogató Szolgálat Letenye és Kistérsége (Letenye, Petőfi S. u. 40.) és a Kolping Támogató Szolgálat Lenti és Kistérsége (Lenti, Templom tér 11.) szociális szolgáltatók látják el. A szolgáltatás célja: a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A fenntartó a szolgáltatás ellátására 2008 novemberében együttműködési megállapodást kötött az Önkormányzattal.

- Házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Az ellátást a Kolping Otthon Letenye látja el a Kolping Otthon Alapszolgáltatási Központban. A szolgáltatás nyújtására a Kolping Otthon Letenye szolgáltatón kívül, még engedéllyel rendelkezik:

- A Tevékeny Szeretet Közössége (Debrecen, Csapó u. 71. II.2.) fenntartásában működő házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- „Resznek 2006” Szociálisgondozó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (Veszprém, Kinizsi u. 35.) fenntartásában működő házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Magyarországi Református Egyház (Budapest, Abonyi u. 21.) fenntartásában működő Dániel Református Házigondozó Szolgálat.

Az utóbbi három fenntartó az engedélyt kapott a szolgáltatás végzésére, de ellátási szerződést nem kötöttek az Önkormányzattal. A helyi működésükről nincs tudomása az Önkormányzatnak.

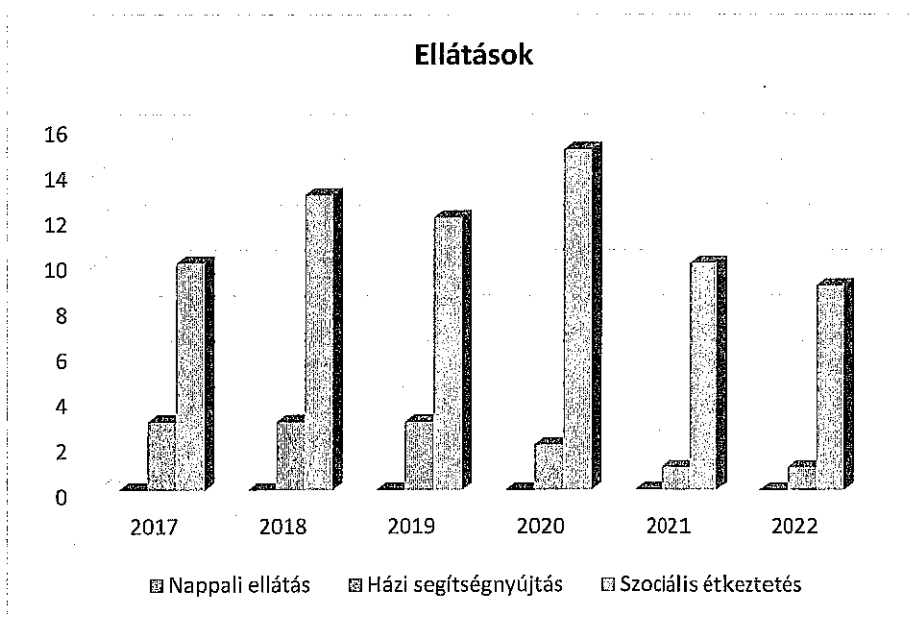
Az Önkormányzat 2019-től **falugondnoki szolgálatot** működtet, amellyel jelentősen megkönnyíti a településen élők életét. Minden célcsoport részére jelentős segítséget nyújt a szállítás és utazás terén. Az étkeztetést igénybe vevőinek az ebédet Letenyéről a falugondnok szállítja házukhoz.

Sikeres pályázatnak köszönhetően 2014. decemberében beszerzésre került egy gépjármű a falugondnoki tennivalók ellátására. Új gépkocsi beszerzése vált szükségessé, amely megkönnyíti a szolgáltatás igénybevételét.

Szakosított ellátások nem vehetőek igénybe Murarátkán.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	46	0	3	10
2018	49	0	3	13
2019	50	0	3	12
2020	53	0	2	15
2021	51	0	1	10
2022	57	0	1	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat kiemelt hangsúlyt fektet a kulturális, szabadidős rendezvényekre. Célirányosak a rendezvények: nők, gyerekek, sport, idősek, család. Az ember szociális társas lény, társaságra van szüksége. A 2021-es évtől közművelődési szakember segít a településen a kultúrához és a közművelődéshez való hozzáférést.

c) idősek informatikai jártassága;

A településen az időskorúak 30-40 %-a érdeklődik valamilyen szinten az informatika iránt. Az informatikai érdeklődés és számítógépen végezhető fő tevékenységek közül a szövegszerkesztés, elektronikus levelezés és az internetes keresés a fő kereslet. Van igény az idősek körében a digitális és információs tudás növelését támogató képzésekre.

d) a generációk közötti programok.

A programokat az önkormányzat a helyi egyesülettel és egyházi szervezetekkel közösen szervezte az elmúlt időszakban.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen ritkán van lehetőség szűrővizsgálatok elvégzésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.

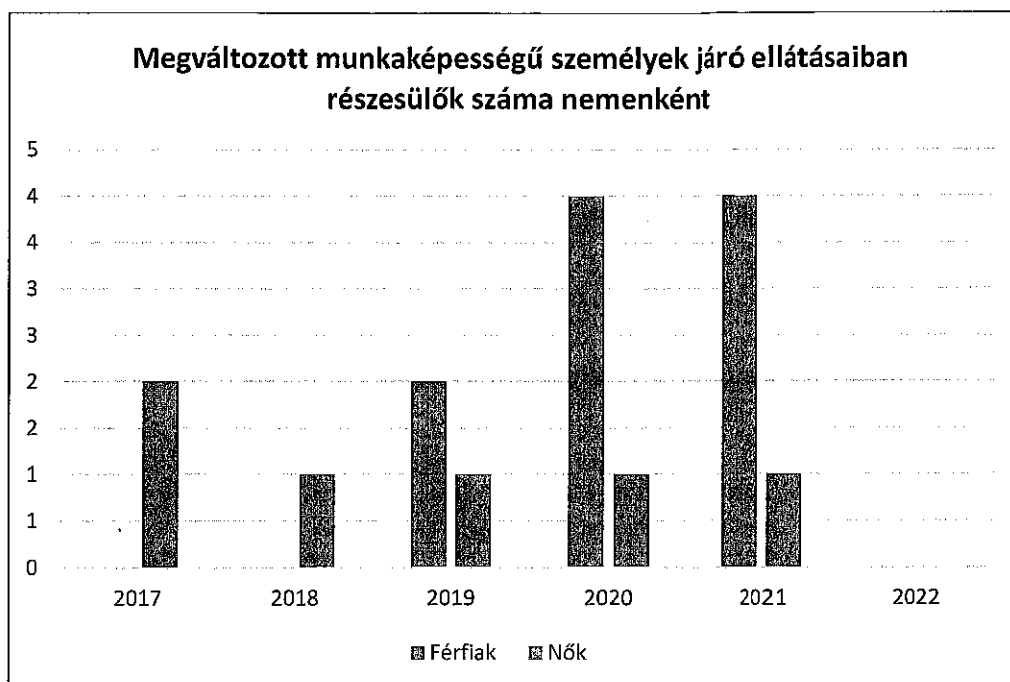
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	0	2	2
2018	0	1	1
2019	2	1	3

2020	4	1	5
2021	4	1	5
2022	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Murarátkán nincs nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen csekély a munkalehetőség.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükséglet alapján tervezzük.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az Önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat közreműködésével a szállítással segíti az ellátáshoz való hozzáférést.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A Letenyei Közös Önkormányzati Hivatal Műszaki Osztálya felmérte a településen található akadálymentesítendő intézmények körét. A Községi Ház épülete akadálymentes, a Polgármesteri Hivatal megközelítése akadálymentes. Az orvosi rendelő akadálymentesítést igényel. E program megvalósítása sürgető, ugyanakkor olyan mértékű pénzügyi forrást igényel, melynek előteremtésére pályázati pénzeszközök nélkül az önkormányzat nem képes.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert. Ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök

és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. Ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magába foglalja az épületek komplex akadálymentesítését. A közszolgáltatást nyújtó épületek akadálymentesítése folyamatos.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyeket illetően nem állnak rendelkezésre az akadálymentességre vonatkozó információk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincs fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is azon ellátások közé tartozik, amire a fogyatékos személyek is jogosultak.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat rendezvényei nem a fogyatékossgal élőkre összpontosulnak.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzati kezdeményezések nem a fogyatékossgal élőkre fókuszálódnak.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Gyakran válnak áldozattá.	Fogyatékos személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban rész vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakran válnak áldozattá.	Fogyatékos-, idős személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Murarátkán közfeladatot ellátó egyházi és civil szervezetek:

- Kolping Otthon Letenye
- Szombathelyi Egyházmegye Karitásza
- Mura Mentőcsoport Egyesület
- Murarátka Fejlődéséért Egyesület

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Önkormányzat több szinten is támogatja és együttműködik: a Murarátkán is működő Szombathelyi Egyházmegye Karitásza szervezettel, az Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel és a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Önkormányzat több feladatát is térségi szinten látja el, ilyen feladat a családsegítés és gyermekjóléti szolgálat, hétvégi orvosi ügyelet.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az elmúlt években a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a ROBÉSZ több sikeres pályázattal is segítette a roma lakosságot. Pl.: a háztartások hűtőszekrény és elektromos izzó cseréit tudták megoldani pályázati támogatással.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A Kolping Otthon Letenye a 6.3. pont alapján felsorolva.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás további folytatása. Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdemények megkönnyítése érdekében.
	A lakossági adósságállomány újra termelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentrálnak, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
Gyermekek	Magas a családi problémákkal küzdő gyermekek száma, a településen élő gyermekszámhoz képest, magas a veszélyeztetett gyermekek száma.	Gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése, családsegítés fokozott odafigyelése a családokra. Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők

	Veszélyeztetettség tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	A gyermekek nyári elhelyezése nem megoldott, a nyári táborok többsége költségtérítéses, ezért nem mindenki számára elérhető.	Programok szervezése, szakemberek képzése. Gyermekek nyári elhelyezésének megteremtése.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.
	Morbidity statisztikai adatok nem jók.	Szociális, egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.
Nők	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Az Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembe vételével az ellátás költségeinek átvállalása.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban rész vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Gyakran válnak áldozattá.	Fogyatékosok-, idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák hagyományait, kultúrájukat ápolhatják. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei megváltozzanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek kulturált körülményeit, amit igyekszünk gyermekrendezvényekkel, nyári táborokkal, játszóterekkel biztosítani. Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira. Elengedhetetlennek tartjuk a nők bérének a férfiak béréhez történő igazítását. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi életbe történő bevonásába, az akadálymentesítés megvalósítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (*intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális*)

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóságát	Önkormányzatok közötti együttműködésben az esélyegyenlőségi intézkedések megvalósulásának érdekében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkát mindenkinél	A térségben jelentősebb ipar nem települt, sokan a közeli városokba dolgozni. A közfoglalkoztatás nyújt lehetőséget a célcsoportnak.	Az esélyegyenlőségi célkitűzés elérését célul tűzték ki. Minél több állásajánlatot kell biztosítani a célcsoport számára.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, HEP.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030)	Cégekkel, Munkaügyi Központtal közösen a képzések átvezetését biztosítani.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Munkanélküliség 10%-os csökkentése, minél több ember munkába juttatása	Humán, technikai, tárgyi feltételeket az Önkormányzat munkabiztosít.	HEP lejártaig.	Nem releváns
2	Problémák generációs öröklődése	A gyermekek szülei mintái veszik alapul az életvitel területén. Emberöltőn keresztül az életstílus nem változik.	Az esélyegyenlőségi célkitűzés elérését célul tűzték ki. Minél több állásajánlatot kell biztosítani a célcsoport számára.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, HEP.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030)	Szociális, gyermekjóléti szolgálatok bővítése. Felzárkóztató, fejlesztési programok szervezése. Ösztönzői alapítás a pályakezdés megkönnyítése érdekében.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Életszínvonal emelkedése.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázatok.	HEP lejártaig.	Nem releváns
3	Adósság problémák	Munkahelyi problémák elmaradnak a rezsizsámlik befizetésével, halmozódnak az adósságok a családok esetében.	Adósságcsökkentés, munkahelyteremtés.	Gazdasági Program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, HEP.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MINTFS 2030)	Információs napok szervezése az Önkormányzat részéről a családsegítő szolgálat és a jelzőrendszer bevonásával.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Adósságállomány 10 %-os csökkentése, életszínvonal javulása.	Humán, pénzügyi, technikai erőforrások.	HEP lejártaig.	Nem releváns
4	Romák és mélyszegénységben élők komplex hátrányossága	A beavatkozási területeken hátrányos helyzetben vannak a romák. A négy beavatkozási területen (oktatás,	Komplex programok elindítása.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, HEP.	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. A beavatkozási területeken célcsoport problémáinak csökkenése.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártaig.	Nem releváns

	szociális-egészségügy, lakhatás, foglalkoztatás) komplex programban részesítés a célcsoport számára, felemelkedésük segítése érdekében.				Közösségi szociális munka szervezése.									
II. A gyermekek esélyegyenlősége														
1	Veszélyeztetett gyermekek	Veszélyeztetett gyermekek száma a megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	Veszélyeztetett gyermekek megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervező Koncepció, HEP.	Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Veszélyeztetett gyermekek megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Veszélyeztetett gyermekek megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.			Nem releváns
2	Nyári táborok	A gyermekek nyári táborokba való felhelyezése megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	A gyermekek nyári táborokba való felhelyezése megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	Gazdasági Program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervező Koncepció, HEP.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A gyermekek nyári táborokba való felhelyezése megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Minél több gyermek bevonása táborokba, szegényebb rétegekből is.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.			Nem releváns
3	Érzelmi egyensúly	A családban a gyermekek periferiára kerülnek, éreztetni a családi harmóniát megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	A családban a gyermekek periferiára kerülnek, éreztetni a családi harmóniát megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervező Koncepció, HEP.	Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A családban a gyermekek periferiára kerülnek, éreztetni a családi harmóniát megnevezték kiküszöbölése érdekében felvett jelzőrendszerrel kapcsolatban.	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Családon belüli problémák csökkentése.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati források.	HEP lejártáig.			Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége														
1	Nők teherbírása	A gyermekét egyedül nevelő, vagy többgyedű gyermeket nevelő szülő, illetve a család esetében a szegénység kockázata magas.	A gyermekét egyedül nevelő szülő, illetve a család esetében a szegénység kockázata magas.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervező Koncepció, HEP.	A nők szerepének erősítése családban és társadalomban. (2021-2030)	A gyermekét egyedül nevelő szülő, illetve a család esetében a szegénység kockázata magas.	és polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Életszínvonal emelkedése.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.			Nem releváns
2	Munkába állás visszatérés	A GYES-ről való visszatérés	A GYES-ről való visszatérés	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs Terv, Szociális Szolgáltatástervező Koncepció, HEP.	A nők szerepének erősítése családban és társadalomban. (2021-2030)	A GYES-ről való visszatérés	polgármester	2028. 12. (vasárnap)	31. Életszínvonal emelkedése.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.			Nem releváns

			piacra munkaerő mérésé szegénység kialakulásának kockázatait.	antiszegregációs terv, Az Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembe vételével az ellátás költségeinek átvállalása.	csalásban és közösségben. Az Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembe vételével az ellátás költségeinek átvállalása.			technikai, pályázati erőforrások.		
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Közösségi kapcsolatok	Különösen a nők esetében hangsúlyos az egyedül élés. A párjuk nélküli idősek bezárkózhatnak, elmagányosodhatnak, kirekesztik magukat a társadalomból.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs terv, szolgáltatástervezés i koncepció, HEP.	Nemzeti Stratégia (2021-2030) (2022), Szociális terv, Szociális (2023-2024)	és polgármester r	2028. 12. (vasárnap)	31. Idősek közéleti tevékenysége 10 % -ban megemelkedik.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.	Nem releváns
2	Egészség karbantartás	A morbiditási statisztikák rangorában – a megelődése, daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs terv, Szociális Szolgáltatástervezés i koncepció, HEP.	Nemzeti Stratégia (2021-2024) (2022), Szociális (2023-2024)	polgármester r	2028. 12. (vasárnap)	31. Javuló egészségügyi mutatók. 10 % javulás os javulás erőforrások.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.	Nem releváns
3	Idősek biztonsága	Gyakrabban vannak idősek a bűnözők áldozatai. A bűnözők könnyen megtevesztik az időseket.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs terv, szolgáltatástervezés i koncepció, HEP.	Nemzeti Stratégia (2021-2024) (2022), Szociális (2023-2024)	polgármester r	2028. 12. (vasárnap)	31. Bűnözési statisztika 10 % os javulása.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékosok biztonsága	Gyakrabban vannak a fogyatékosok bűnözők áldozatai. A bűnözők könnyen jutnak javakhoz megtevesztéssel, csalással, rablással a fogyatékosok körében.	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs terv, szolgáltatástervezés i koncepció, HEP.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025) Szociális (2023-2024)	polgármester r	2028. 12. (vasárnap)	31. Bűnözési statisztika 10 % os javulása.	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.	Nem releváns
2	Akadálymentesítés	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz	Gazdasági program, ITS, Antiszegregációs	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025)	polgármester r	2028. 12. (vasárnap)	31. A fogyatékosoknak megnövekedő akadályok	Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	HEP lejártáig.	Nem releváns

		való hozzáférésmegszüntetése, az információs kommunikációs akadémia környezetének aránya nem 100 %-os.	terv, Szociális Program (2015-2025) koncepció, HEP.	megszüntetése, információs kommunikációs akadémia megszüntetése, akadémia megszüntetését szolgáló program.			mozgásteret, ügyveleket tudják intézni.	pályázati erőforrások.	
3	Betegség megelőzés	Az egészségügyi megelőzési szolgáltatásokat, szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) koncepció, HEP.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb részben vegyenek részt az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	2028. 12. (vasárnap)	31. Humán, pénzügyi, technikai, pályázati erőforrások.	Egészségügyi szűrőprogramok 10 %-kal magasabb számú látogatottsága.	HEP lejártaig.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

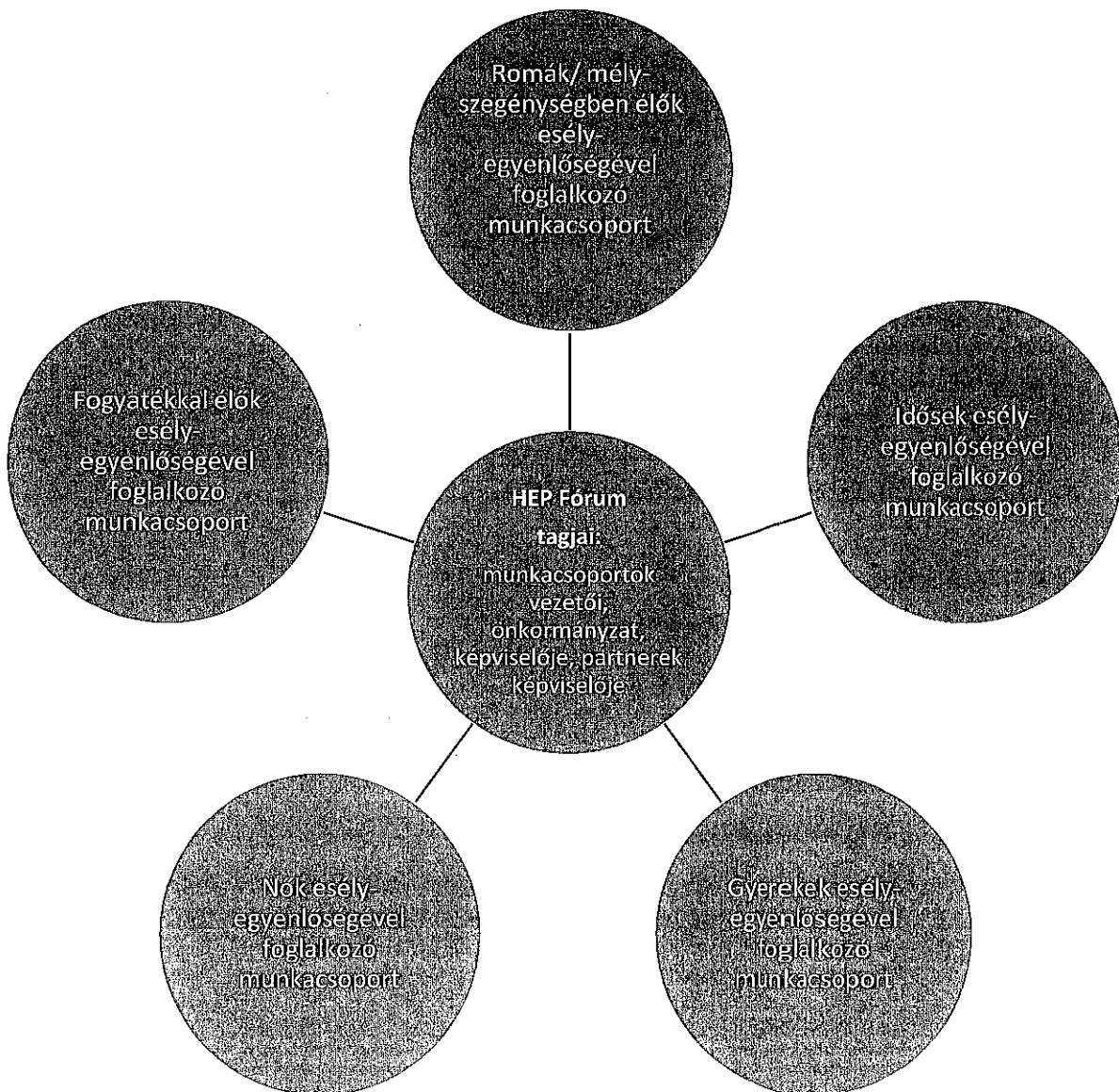
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

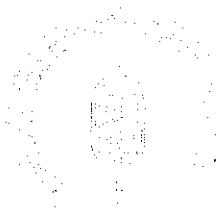
I. Murarátka Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

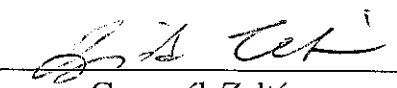
II. Ezt követően Murarátka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 88/2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Murarátka, 2023. december 14.

Gyergyák Zoltán
polgármester

Kivonat

Készült Murarátka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. december 14-én tartott **nyilvános** ülésének jegyzőkönyvéből

Tárgy: **Helyi Esélyegyenlőségi Program megtárgyalása**

88/2023. (XII. 14.) önkormányzati határozat

Murarátka Község Önkormányzata Képviselő-testülete Murarátka Község Önkormányzata 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja. Megbízta a polgármestert, hogy annak közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: 2023. december 31.

Felelős: Gyergyák Zoltán polgármester

Operatív végrehajtásért felelős:
Kanizsai Mónika aljegyző

K.m.f.

Dr. Hámori Nóra sk.
jegyző

Gyergyák Zoltán sk.
polgármester

A kivonat hiteles.

Kelt:

.....

